
ET HJEM I ARKITEKTURENS FJERDE DIMENSJON

PROSESS

ET HJEM I ARKITEKTURENS FJERDE DIMENSJON

PROSESS

Prosess
Master i arkitektur
NTNU 2016

Kandidat: Ingebjørg Kvernmoen

Veileder: Bjørn Otto Braaten

INNHALDSFORTEGNELSE

- 7 Prosessen oppsummert
- 9 Arkitektonisk arbeid

PROSESS

- 11 Spørsmål
- 15 Boligenheter
- 21 Intern organisering, rom
- 37 Situasjonsplan
- 45 Plan
- 59 Innredning
- 69 Snitt
- 77 Fasade
- 85 Inspirasjon

REFERANSER OG KILDER

- 92 Referanselitteratur
- 93 Kildehenvising

PROSESSEN OPPSUMMERT

Det hele startet da jeg var i kontakt med Simen Stori ved arealplan i Hamar kommune i forbindelse med et annet prosjekt. Han nevnte vogn- og preseningsverkstedet som et mulig transformasjonsobjekt, og jeg ble med en gang veldig interessert i dette bygget. Jeg dro og så nærmere på det, og fikk en omvisning der av Thor Bjerke fra Norsk Jernbanemuseum. Etter omvisningen var jeg sikker på at det var dette bygget jeg ville jobbe med. Her var masse spor av tid, og et interessant bygningsvolum med tanke på boliger.

Problemstilling og tema for masteroppgaven ble fastsatt og i januar startet arbeidet med diplomten. Umiddelbare ideer ble skissert fortløpende, samtidig som dokumentasjon og analyse

av bygget sto i fokus. Jeg gjorde arkivsøk i statsarkivet og kommunearkivet, samt fikk det Norsk Jernbanemuseum satt på av tegninger og dokumenter. Jeg hadde møte med museets direktør, Andreas Dreyer, og fikk en ny omvisning i bygget av Nils Petter Engelstad, som er bygnings- og vedlikeholdsansvarlig. Deretter fikk jeg låne nøkkelen til bygget en periode mens jeg gjorde oppmålinger og registreringer av bygget.

Mens dette pågikk fant jeg ut at jeg var gravid, og formen tillot stadig mindre arbeid med oppgaven. Jeg prioriterte en periode å få tegnet opp bygget og landskapet i Revit, slik at jeg kunne få lasret ut modeller jeg kunne benytte meg av videre i prosessen. Takket være Steinar

Hillersøy Dyvik som jobber på arkitektstudentenes verksted, fikk jeg sendt laserfilene til han, og han sendte meg modelldelene tilbake.

Etterhvert fikk jeg satt sammen modellene, noe som var svært nyttig for prosessen, siden jeg da enklere kunne teste ut ulike ideer.

På grunn av dårlig form, ble det mye mer tid til å tenke på prosjektet enn å lage modeller og tegninger. Skisseboka ble mest brukt, siden den var det raskeste verktøyet for å skrive ned og skissere ulike tanker. Etter uker uten arbeid, forsto jeg at formen ikke tillot meg å levere til våren. Jeg måtte utsette det til jul. På sommeren ble formen bedre igjen, og jeg fikk tatt opp igjen oppgaven. En utfordring var å hoppe slik inn og ut av oppgaven, og jeg

måtte flere ganger bruke endel tid på å sette meg inn arbeidet på nytt. Jeg fikk jobbet godt i denne perioden. Prosjekteringen hadde god flyt, og det var aldri slik at arbeidet stoppet opp på grunn av utfordringer i prosjektet. Utfordringen var mer at jeg hadde alt for mange ideer og tanker jeg ønsket å få jobbet ut i sitt fulle potensiale.

I august ble jeg mamma, og oppgaven måtte på nytt vente. I oktober tok jeg opp igjen oppgaven og siden da har jeg fått arbeidet ca. 15 timer i uka. Det meste av denne tiden har gått til modellarbeid og formidling av prosjektet.

”

Når man lukker øynene og forsøker å glemme de fysiske sporene og ens egne assosiasjoner, gjenstår et annet inntrykk, en dypere følelse - en bevissthet om tid som passerer og livene som har utspilt seg i disse stedene og rommene, og ladet dem med en spesiell aura. I disse øyeblikkene er arkitekturens estetiske og praktiske verdier, stilmessige og historiske betydning av underordnet betydning. Det som betyr noe nå er denne følelsen av melankoli. Arkitektur er ekponert for liv. Dersom dens kropp er sensitiv nok, kan den annta en kvalitet som bærer vitnesbyrd om realiteten av tidligere liv. - Peter Zumthor

ARKITEKTONISK ARBEID

Å praktisere arkitektur er å spørre seg selv spørsmål, finne ens egne svar ved hjelp av lærere, skrible ned, finne løsninger. Om og om igjen.

Man må fokusere på forskjellige aspekter samtidig: historiske, estetiske, funksjonelle, personlige, lidenskapelige.

Den kreative akten hvor et arkitektonisk arbeid lages, går forbi all historisk og teknologisk kunnskap. Det fokuserer på dialogen med problemstillinger i vår tid. I øyeblikket det lages, er arkitekturen bundet til nåtiden på en veldig spesiell måte. Den reflekterer designerens ånd og gir sine egne svar på problemstillinger i vår tid gjennom sin funksjonelle form og utseende, i forhold til andre arkitektoniske arbeider og stedet det står.

SPØRSMÅL

Hva er verdifullt, og hvordan bevare det? Hva skal fremtidens mennesker kunne oppleve og se?

Hvordan opplever vi tid? Hvordan designe med tid?

Hva skal med inn i fremtiden? Hva skal forsterkes, formidles, hvorfor og hvordan? For hvem?

Hvordan møtes gammelt og nytt? Hvordan kan man ivareta robustheten i en bygningsmasse når den skal gjenbrukes til boligformål?

Hvordan skape atmosfærer? Hva er et hjem? Hvordan blir en bolig til et hjem?

Men hva er et godt hjem? Et sted hvor man føler seg trygg? Et sted som kan forandre seg. Som kan ta i mot liv og folk slik som de forandrer seg?

Hvordan kan bygningen tilpasse seg brukerbehov og fortsette et langt liv som ressurs for samfunnet? Hvem skal bo her?

Hvordan kan bygninger designes for det uforutsigbare og konstant være i stand til å tilpasse seg endrede behov?

Hvilke elementer må introduseres i designprosessen for at endring skal være mulig?

Hvordan skal konstruksjonen være? Hvilke hverdagsritualer og menneskelige behov har vi?

Er konstruksjonen en selvstendig og reversibel tilføyelse?

Skal eldre og ny konstruksjon stå helt uavhengig av hverandre?

Skal nye tilføyelser tilpasse seg det gamle, men samtidig uttrykke tiden de er bygget i (teknikk og håndverk)?

Hva oppnår man ved å ikke gjøre inngrep i konstruksjonen?

Hvordan skal materialiteten være?

Hvordan er tektonikken?

Hva vil bruken av materialet bety i denne konteksten?

Hvordan bevare de romlige strukturene og kvalitetene?

Hvordan oppnå fleksibilitet, generalitet, elastisitet?

Hvordan skape fellesskap og tilhørighet?

Hvordan er den interne organiseringen?

Hvor skal hovedadkomsten være?

Hvor er de ulike sosiale og klimatiske sonene?

Hvordan kommer man til stedet?

Skal det være en eller flere innganger?

Hvordan er boligene isolert?

Hvordan bli ledet gjennom bygget?

Hvordan bruke dagslyet?

Hvordan er kommunikasjonen i bygget?

Hvilken sirkulasjon er det inne i bygget?

Hvor er fellesfunksjonene?

Hvor er møteplassene, og hvordan er de utformet?

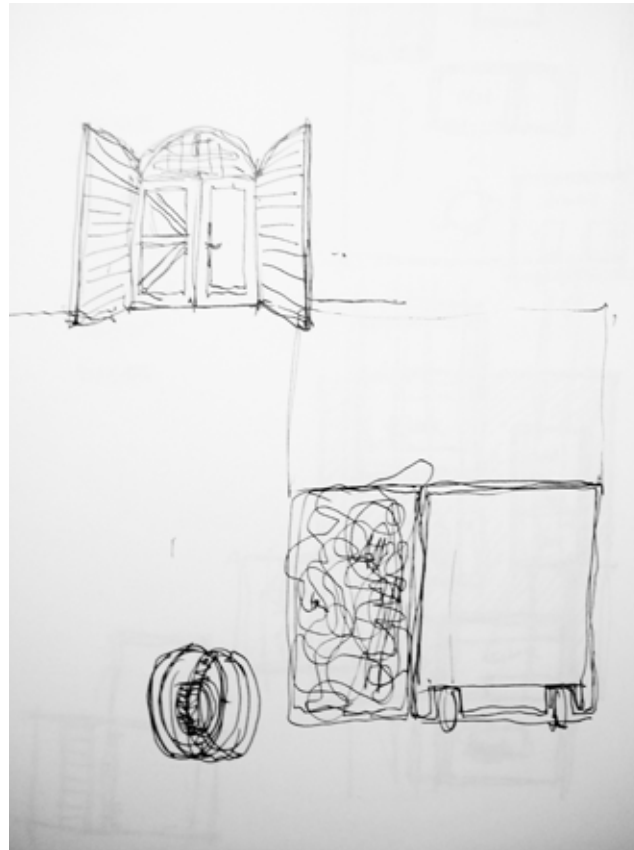
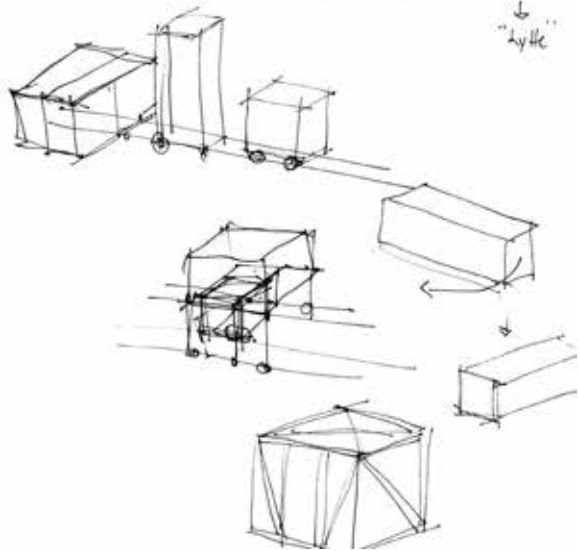
Hvordan er de romlige sekvensene, proporsjonene og høydene?

BOLIGENHETER

Bo-vognes som kan flyttes rundt

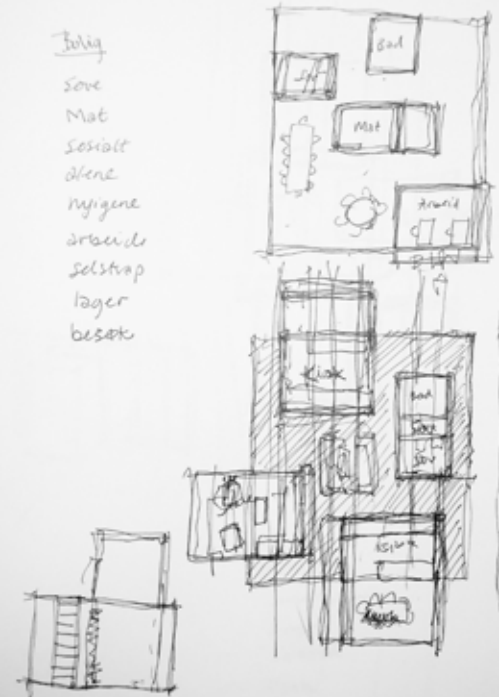
↓ lagrer for bussen

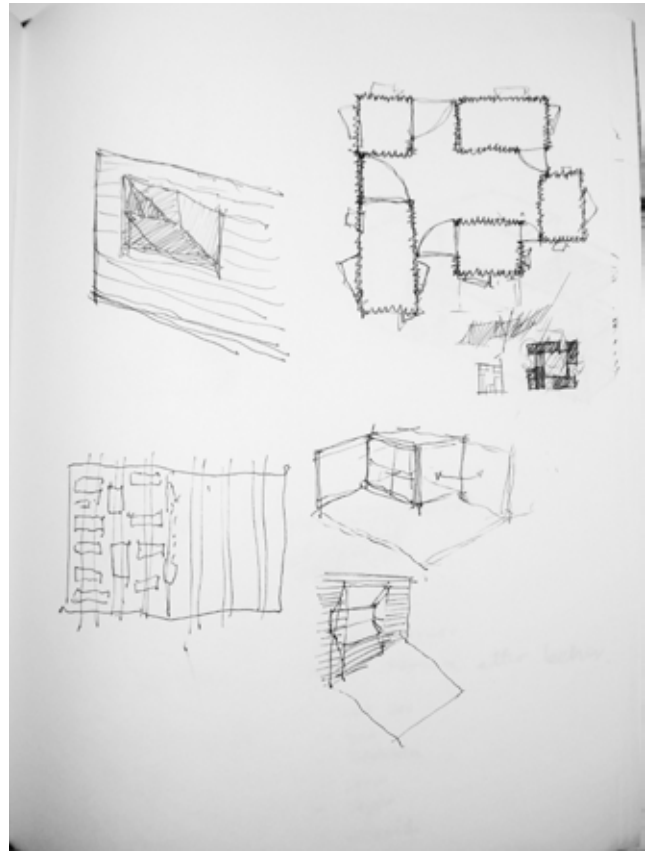
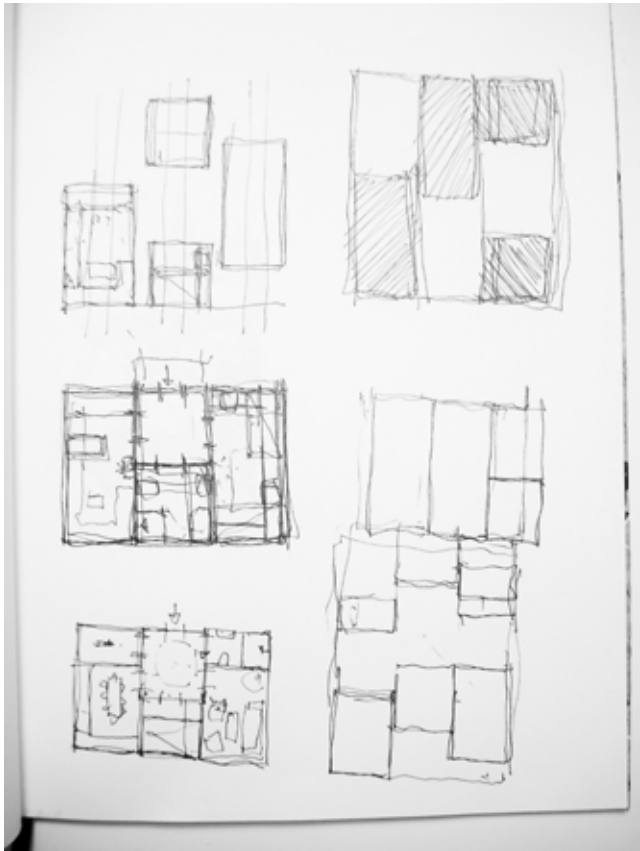
↓ kasser kan flyttes ud
↓ "lytte"

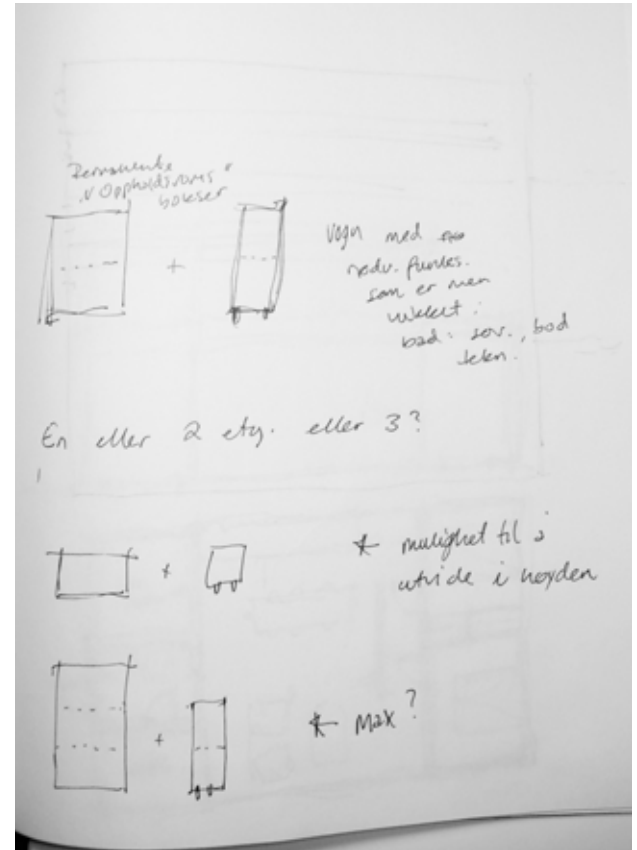
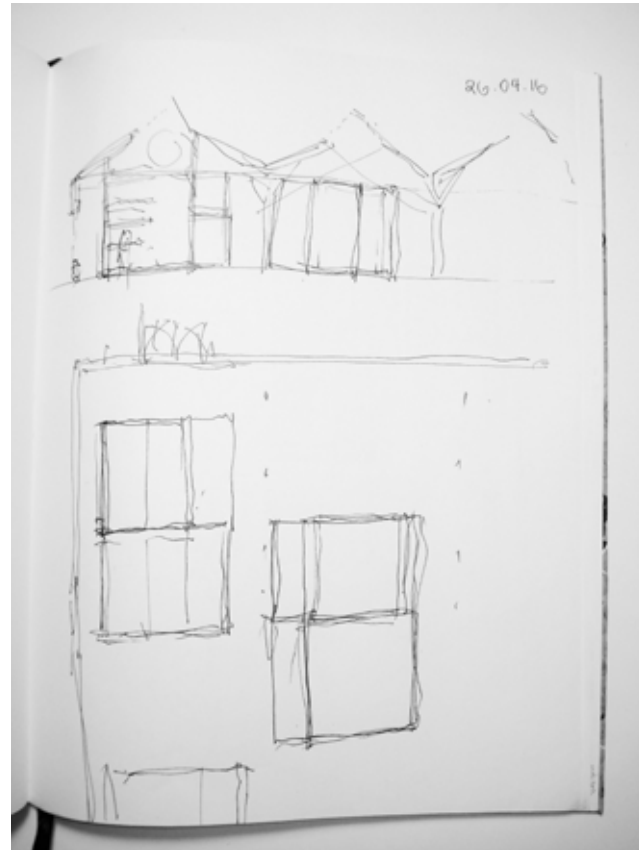
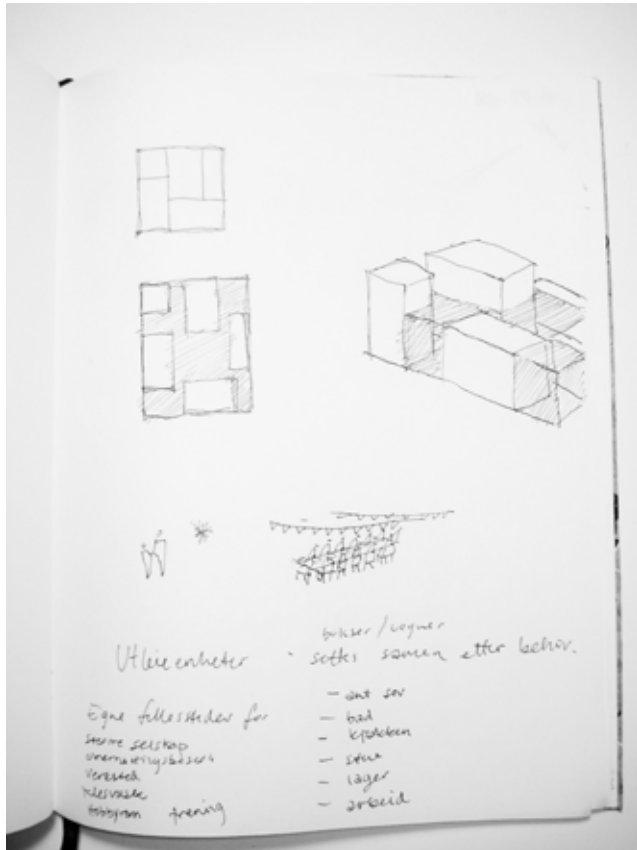

Julia

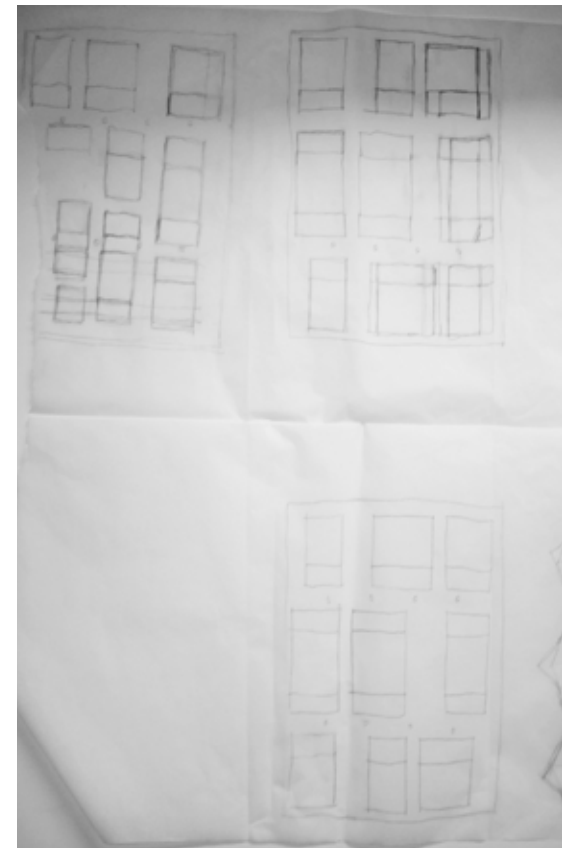
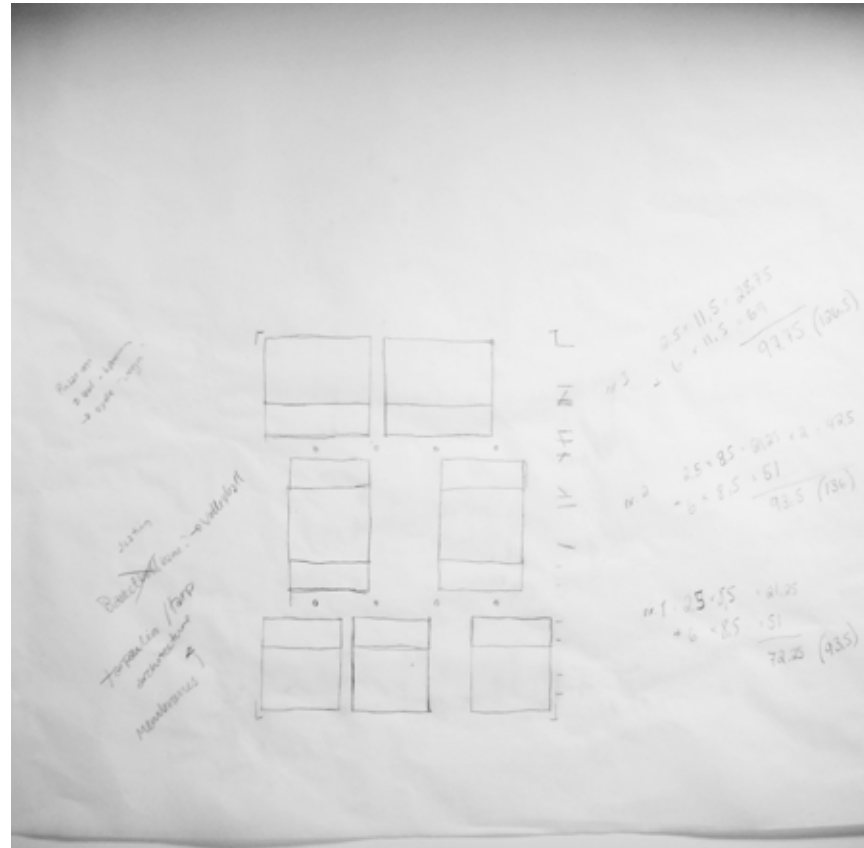
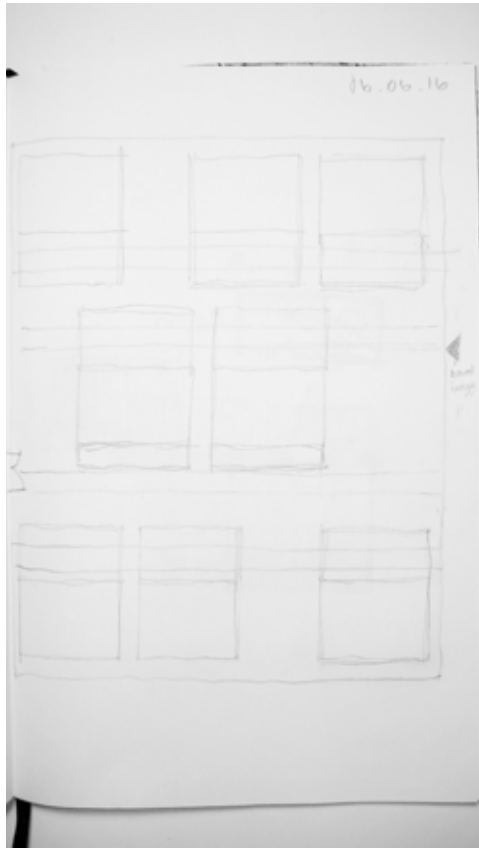
- Sove
- Mat
- Socialt
- skene
- nygelse
- arbejde
- selvstap
- lager
- besøk

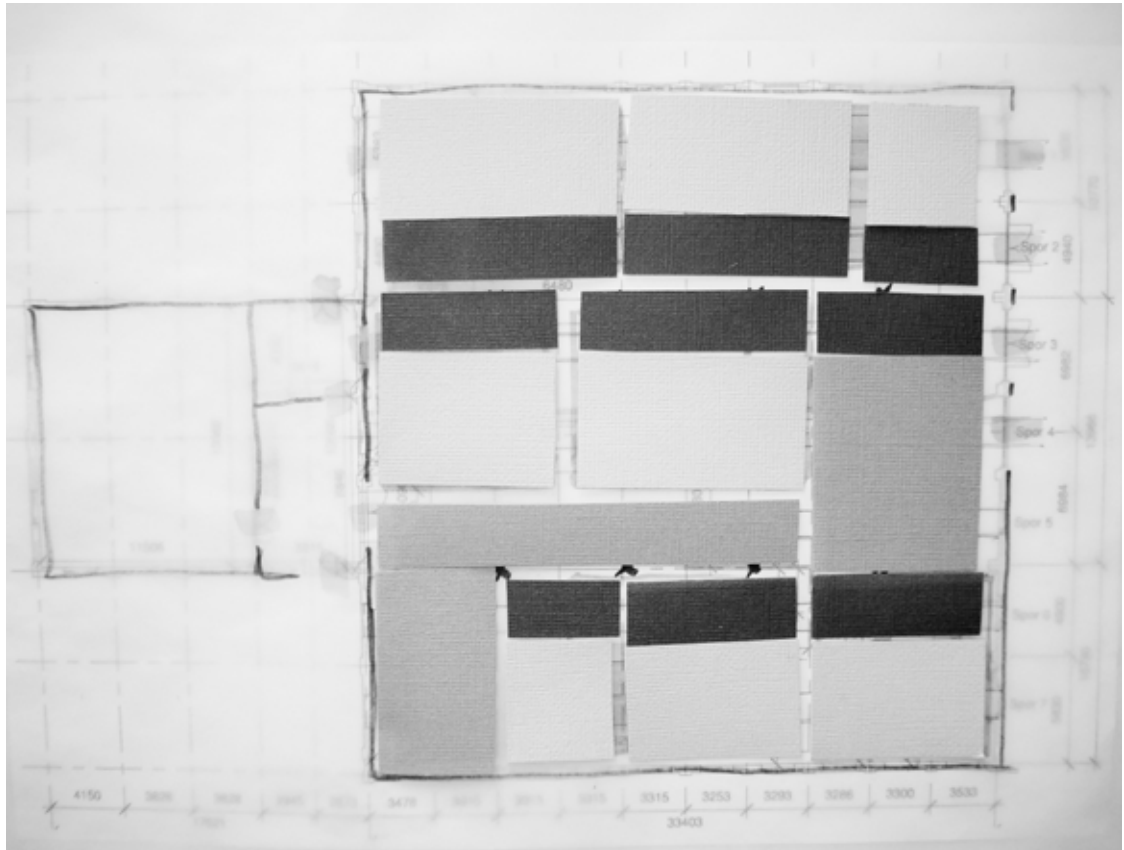
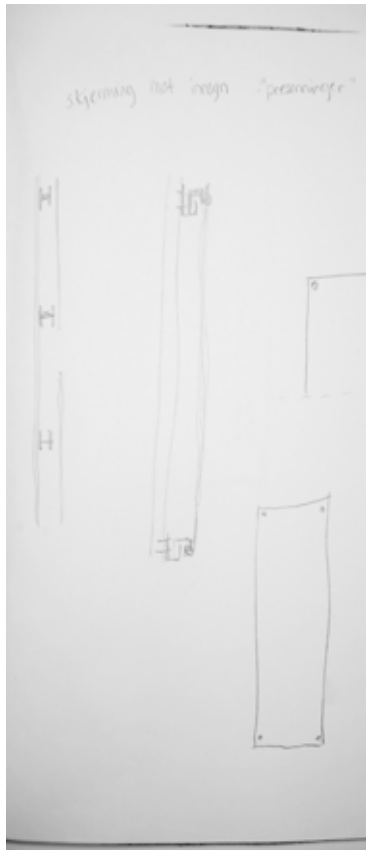

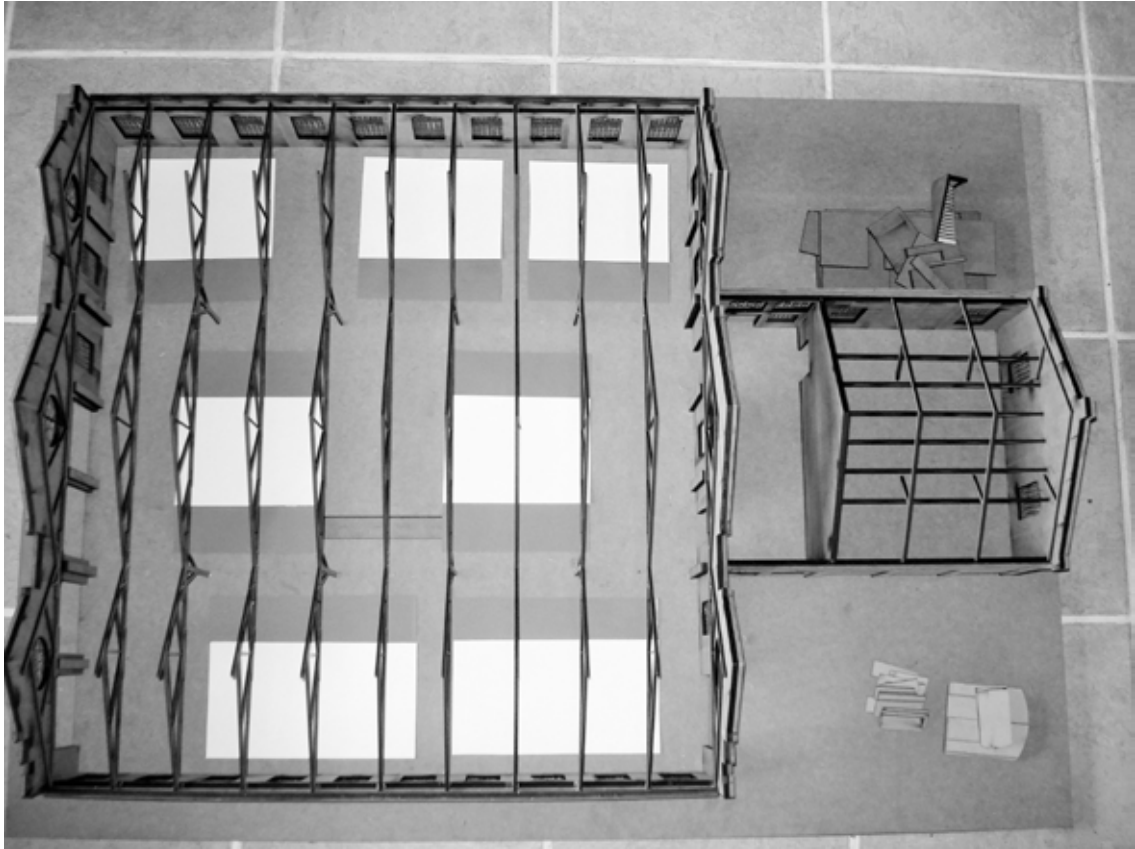
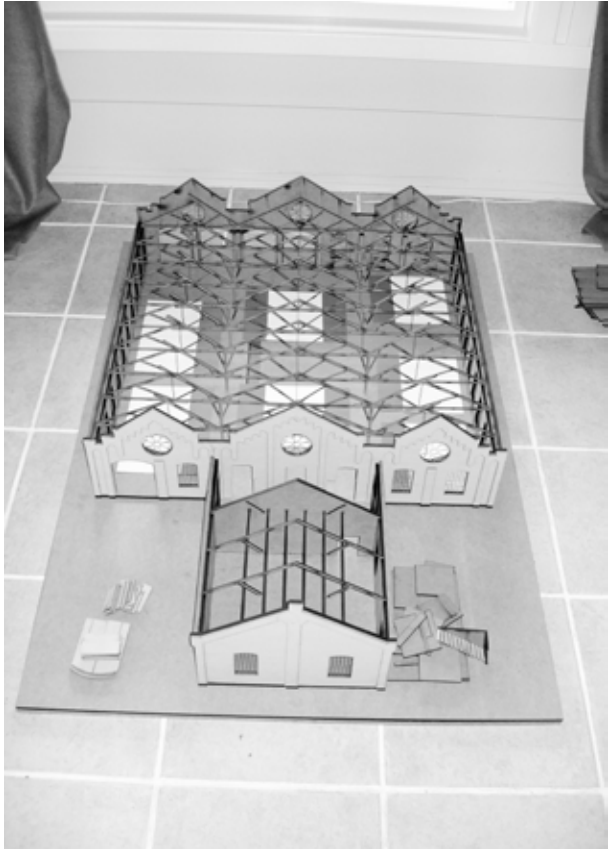

INTERN ORGANISERING, ROM

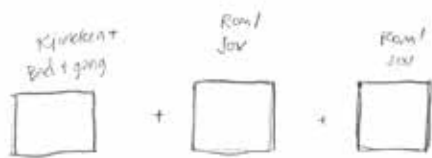

BASE + utvidelse 1 + utvidelse

+ utvidelse i høyden. → Høns

Man kjøper seg den størrelsen man har behov for, som senere utvide/bygge på! Eller redusere!

Feks Begynner med den minste utvider deretter med et rom + trapp i høyden.

Mellomrom og plassene og høydene til boligene vil variere.

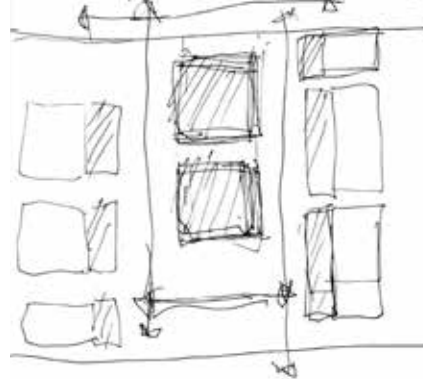
04.0

Boliger i midten.

→ Mer offentlig eksponert
↳ ettersom underboder?

→ Mulig å ikke ha boliger i midten
↳ ha kontor?

→ Pent å kunne blande bolig og næring.

8.7.16

Lagring utenom bolig

Lager
Bokser i tilbygget

x = litt mindre enn døråpning

y = se an i forhold til andre bredde/lengder.

da kan bokserne tas ut ved behov og lagret sammen som et stort område

døråpning på fj-siden

z = 700 mm slik at det er plass til hyller/skap på 600 mm langs vegg.

Antall: Alle boliger osv kunne ha minst en hver. De største burde kunne ha to. Dvs. Min. 6 bokser og maks 10? Da er det mulig for at det er 3 store boliger som har 2 + et en midtstort bolig har 2.

2. etg. tilbyggsdel

Transparent etageskille som slipper
gennem lyset. Et slags "gitter gulv"?

Hængende / fæstet i loftet?

Lidt indtrukket fra facadeveggen for
så bedre slippe til dagslys under.

Hva kan være her oppe?

Felles ventestue?

Treningsdetektorer?

Mer lagringsplass?

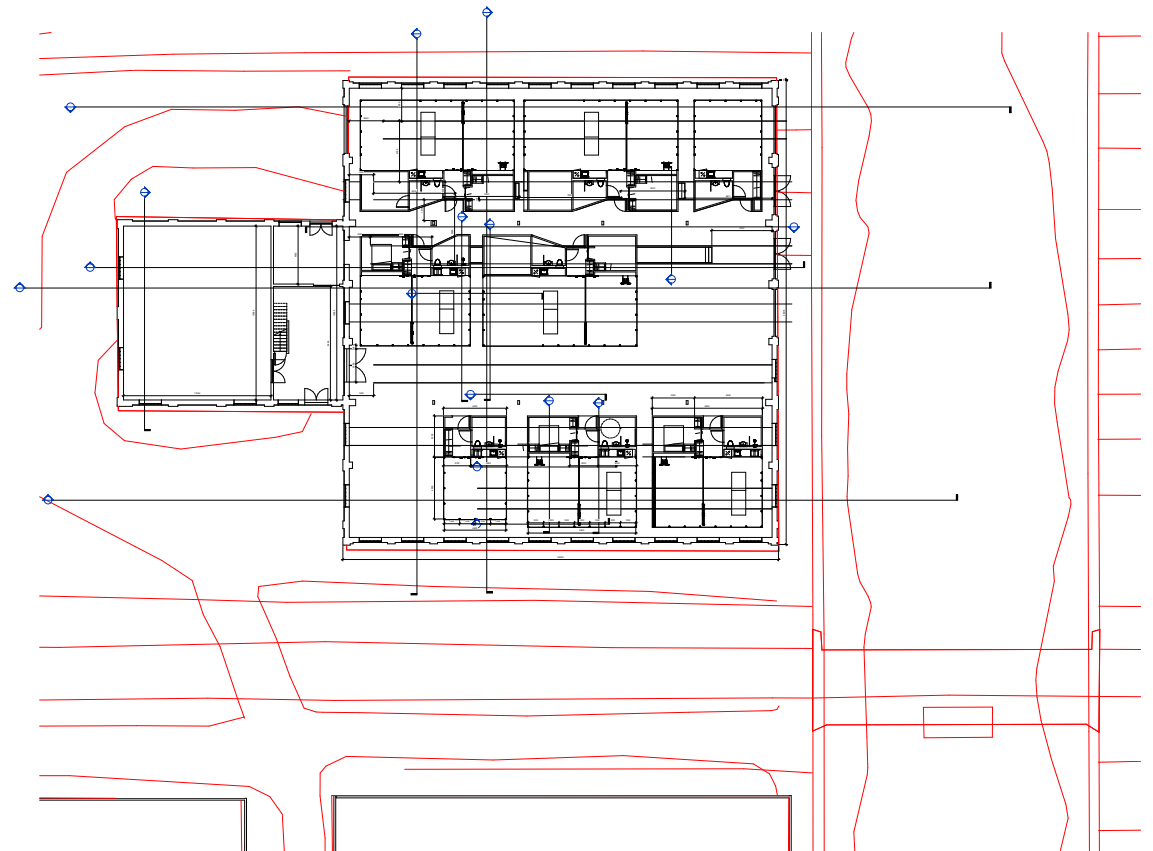
Fest / setskap?

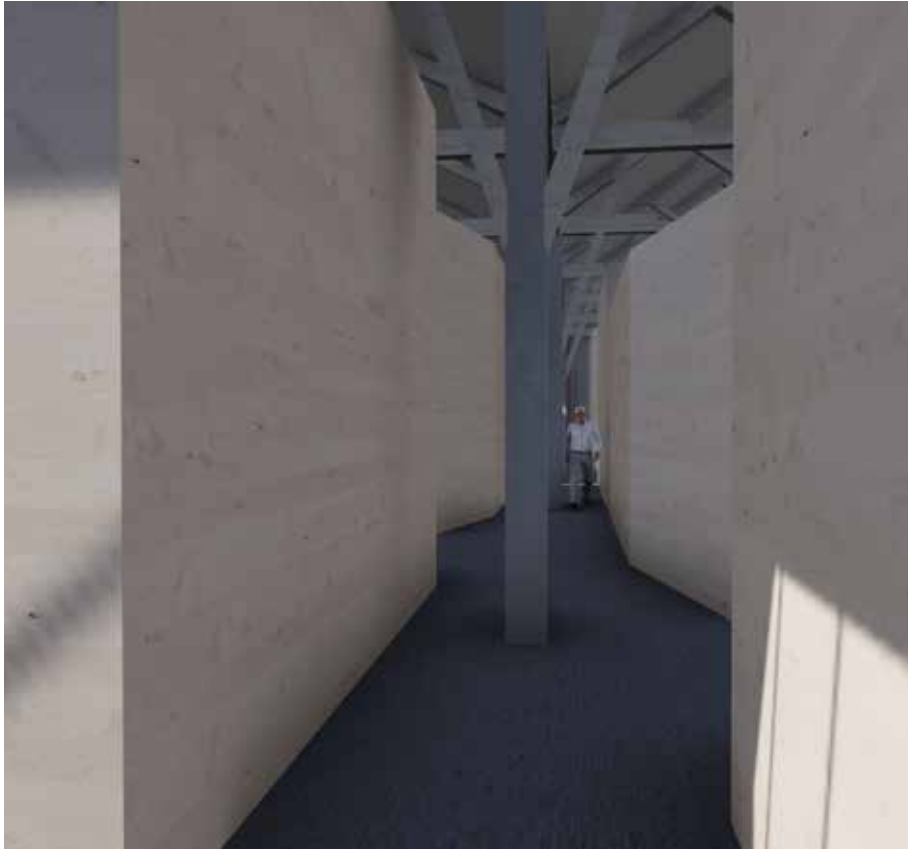
Sykkelparkering??

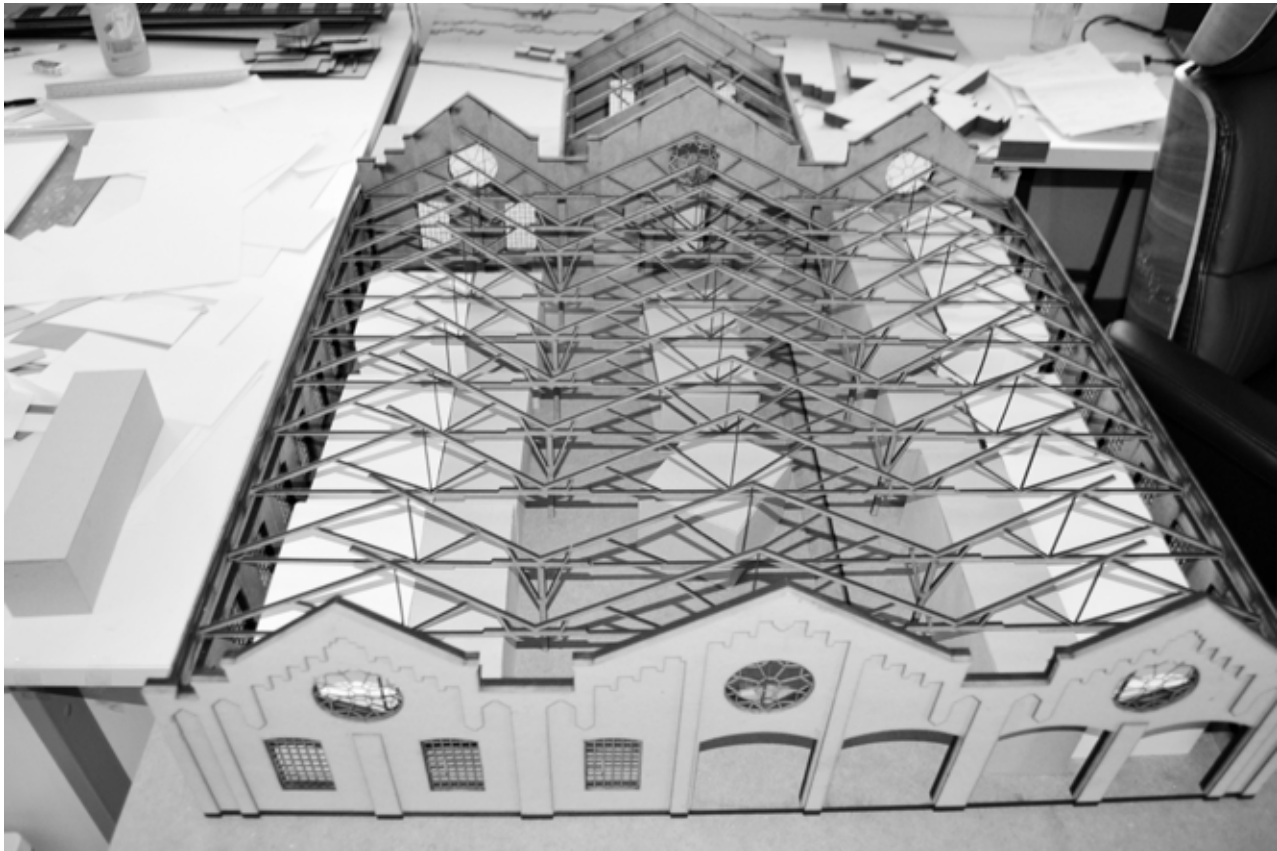
Flere av disse?

Byttebory?

Skall det kun
være for bekvem
eller for andre
besøkende også?

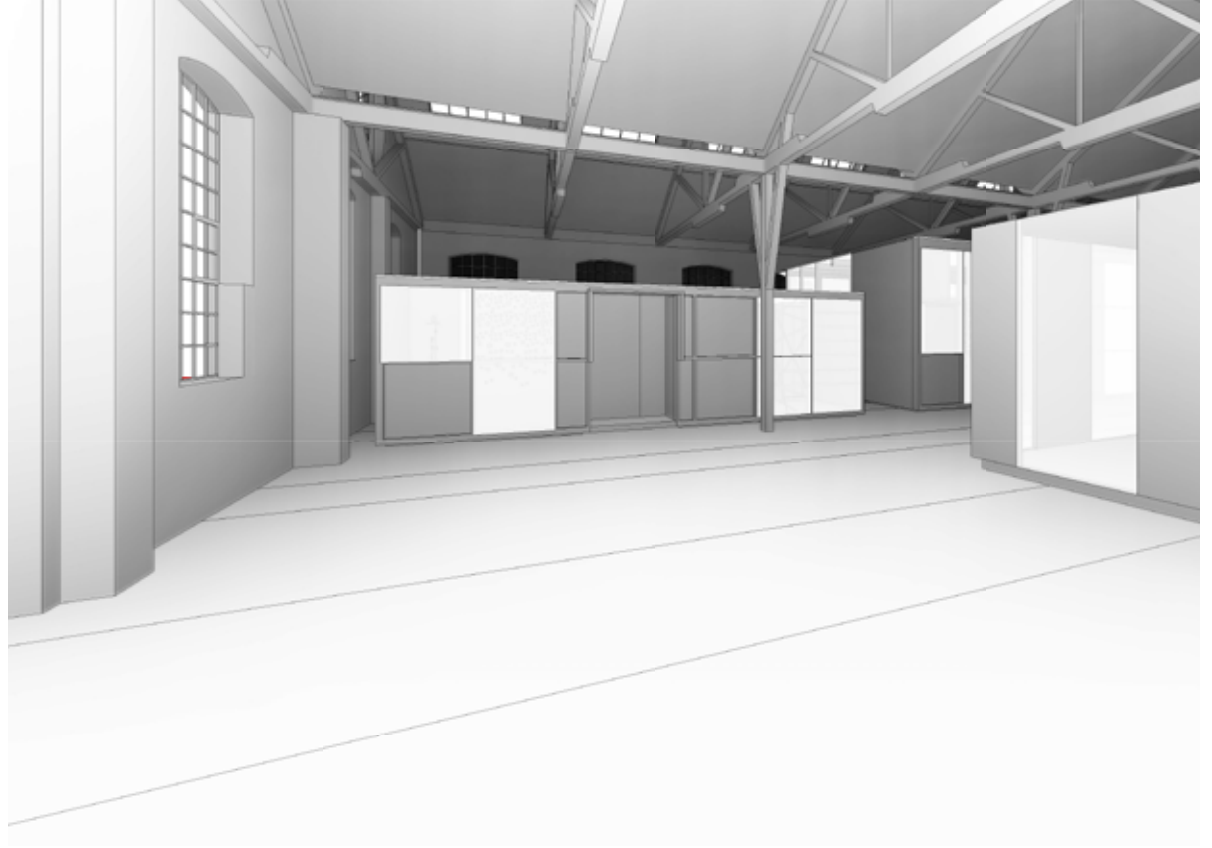

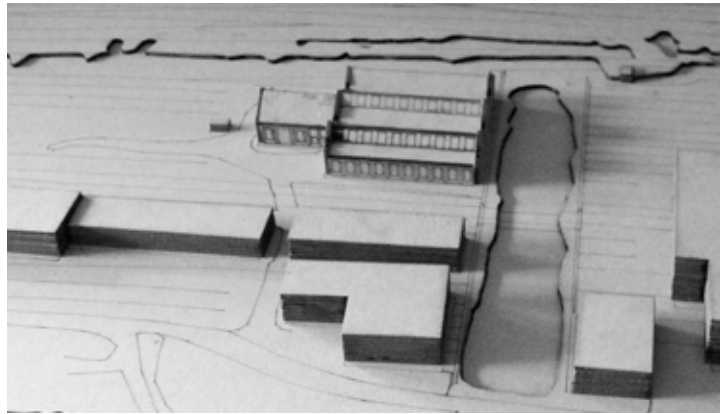
SITUASJONSPLAN

Utenside

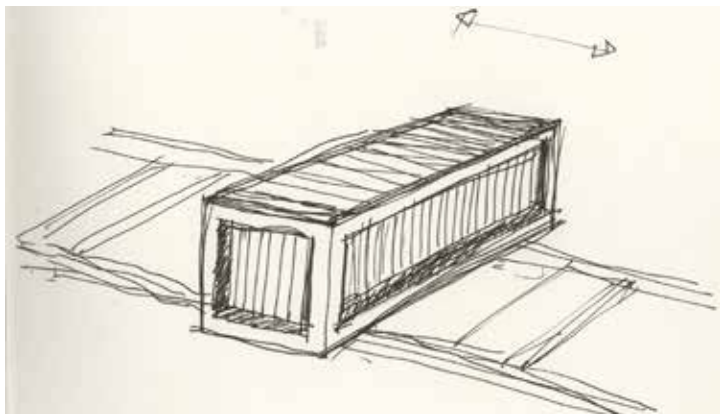
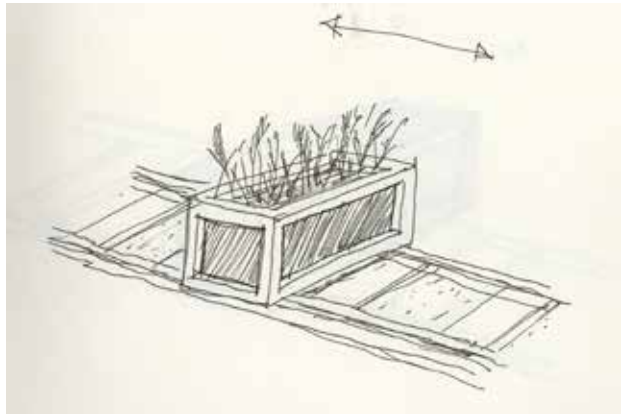
Beplantning som ofte vokser
i nedlagte jernbane spor

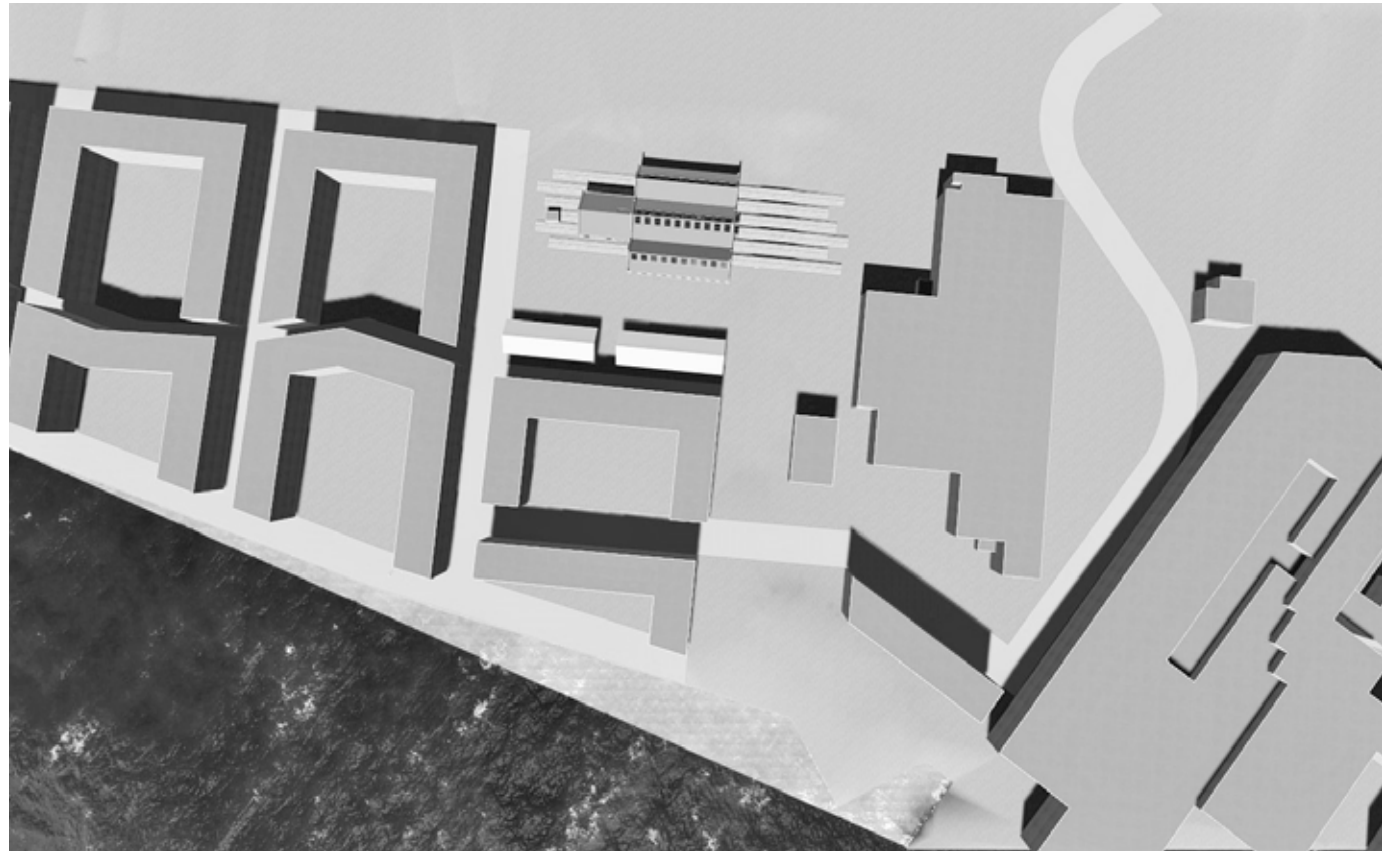
- stå
- gress

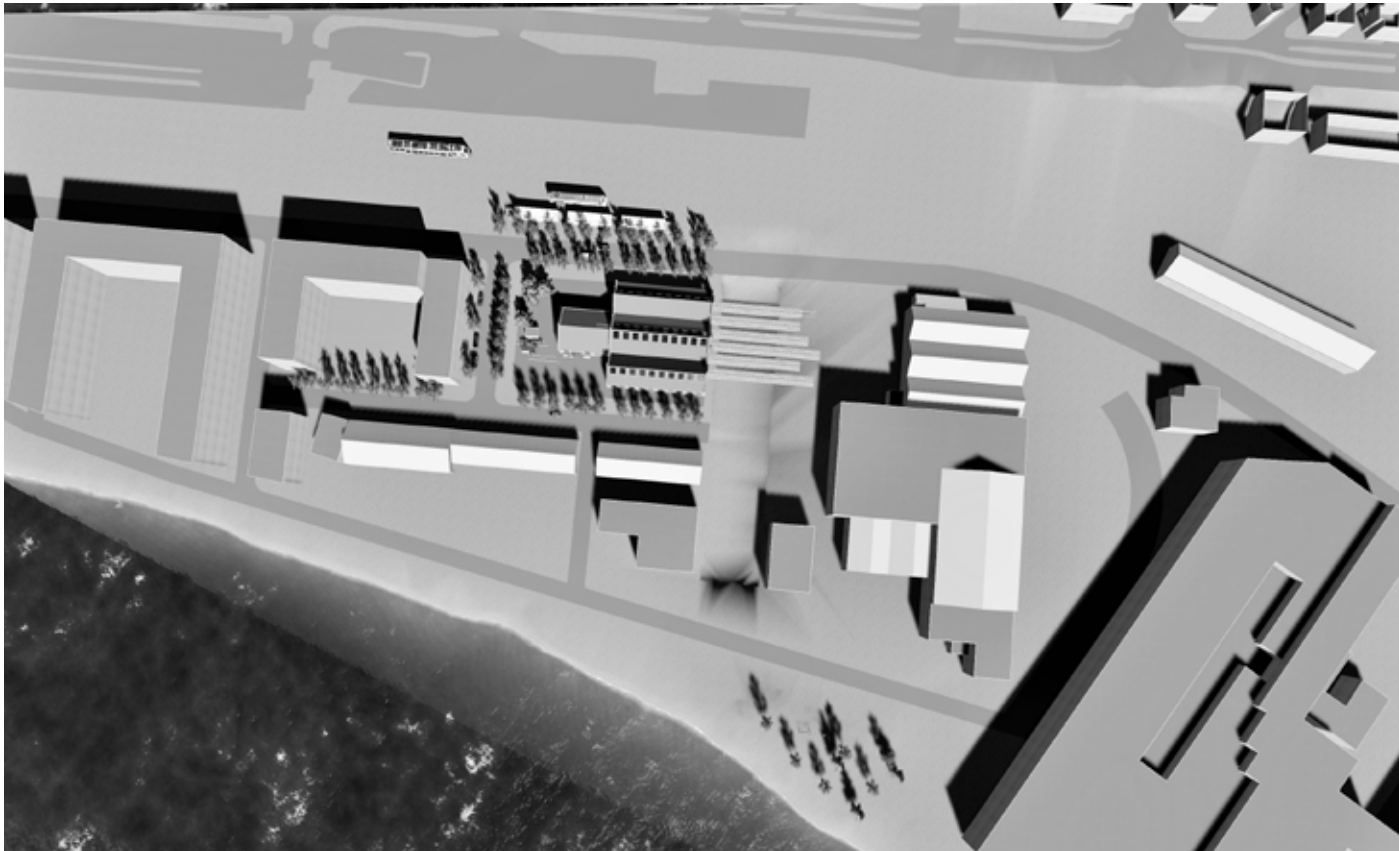
→ The Highline - NY

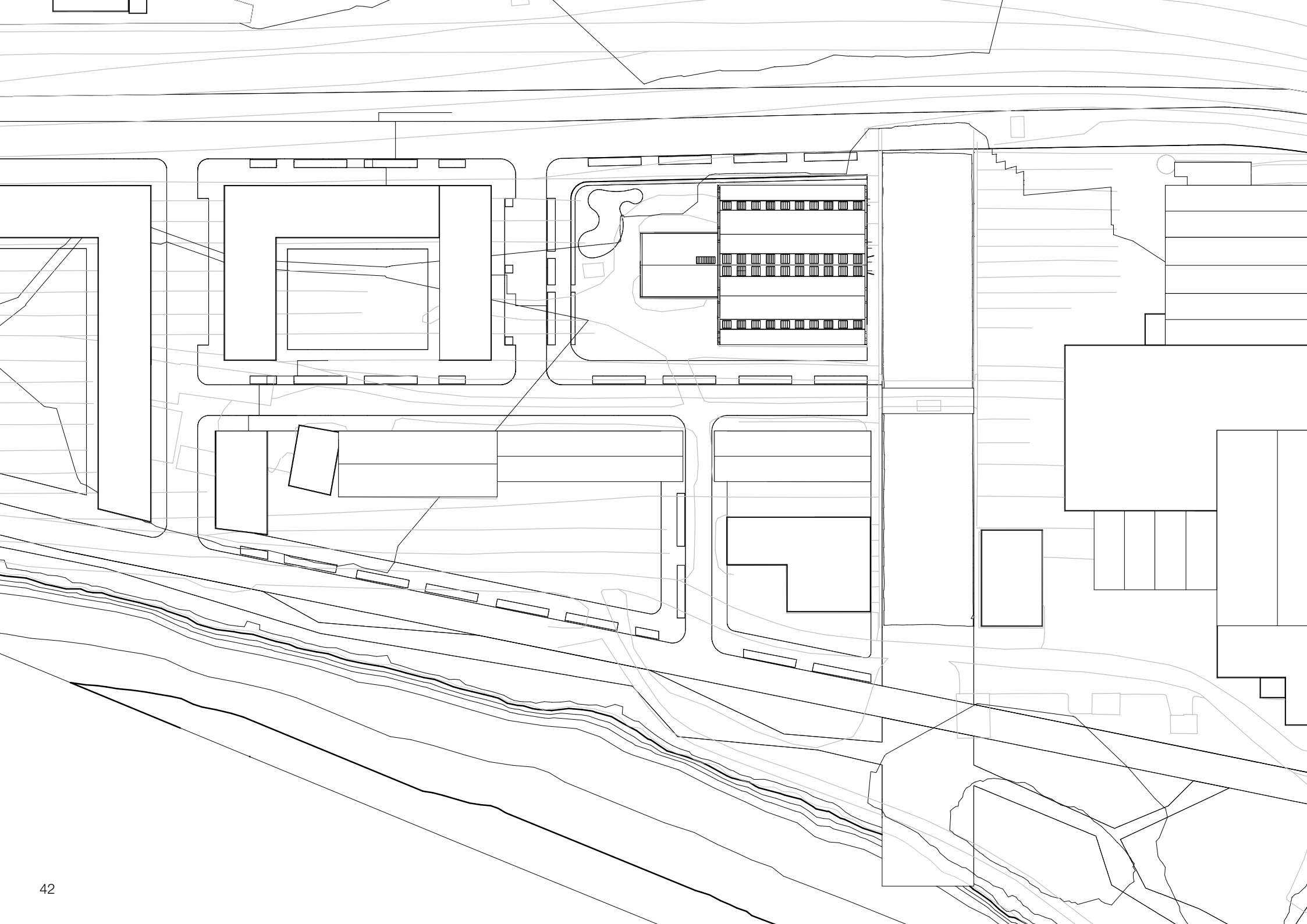
Benker som kan forflyttes på sporene
+ Beplantningskasser / dyrcekasser

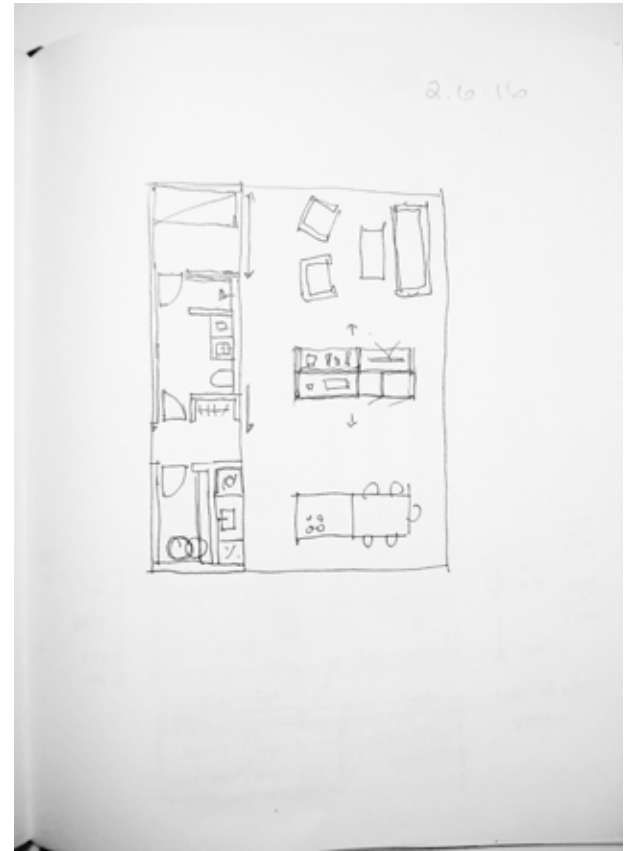
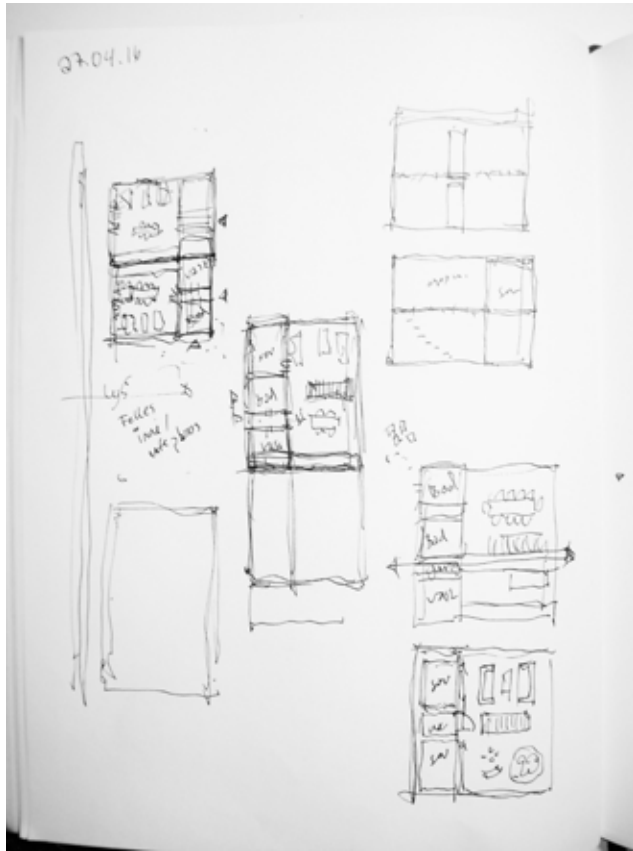

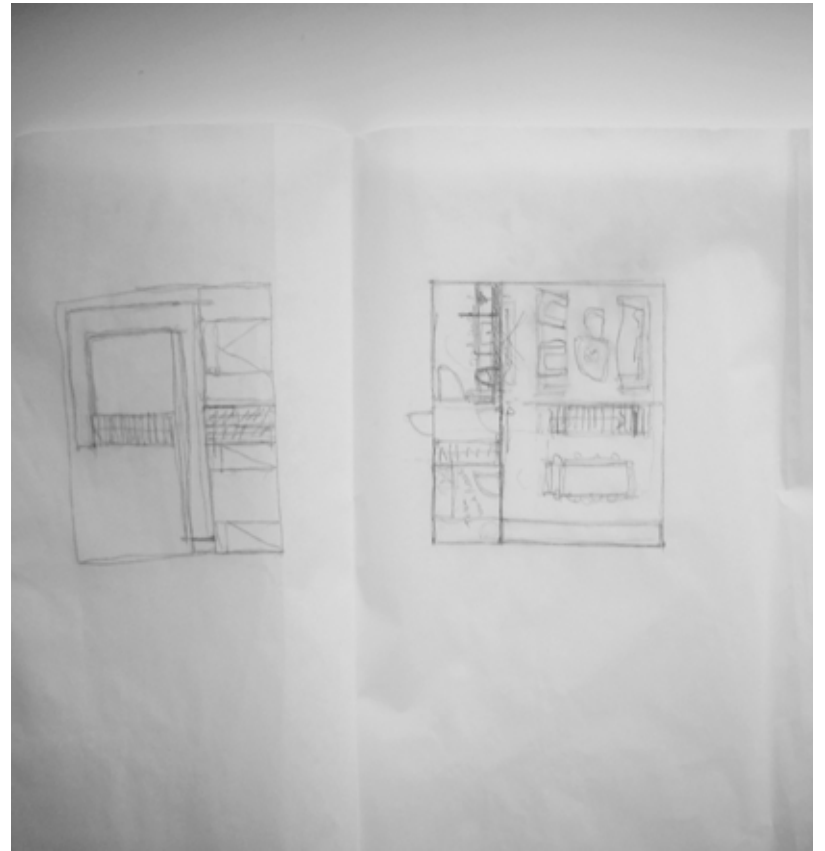
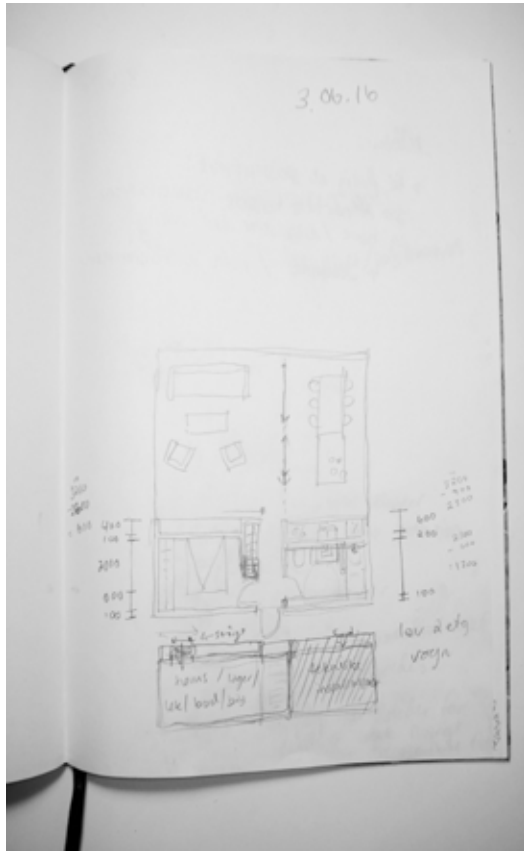

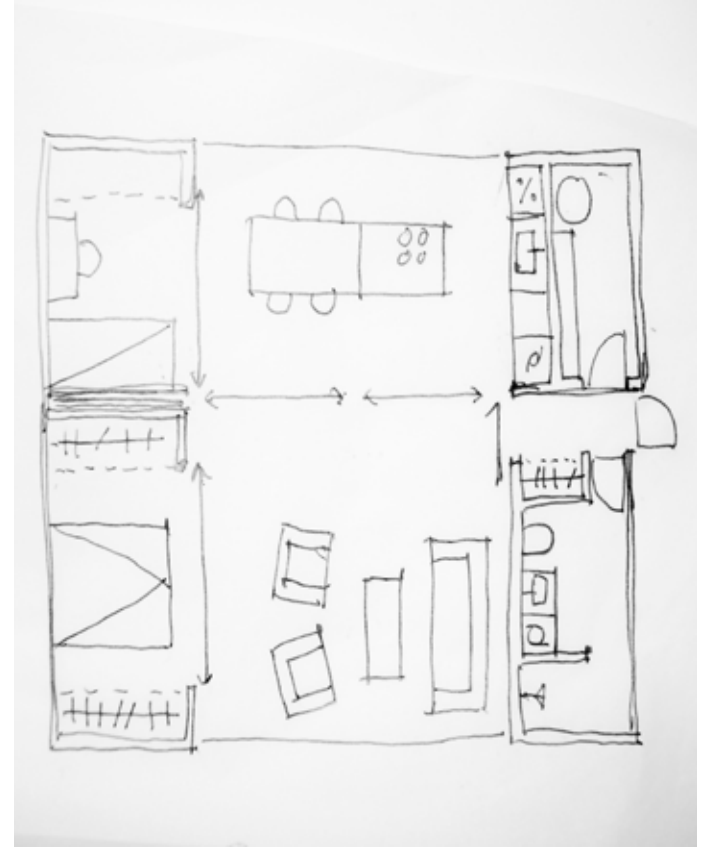
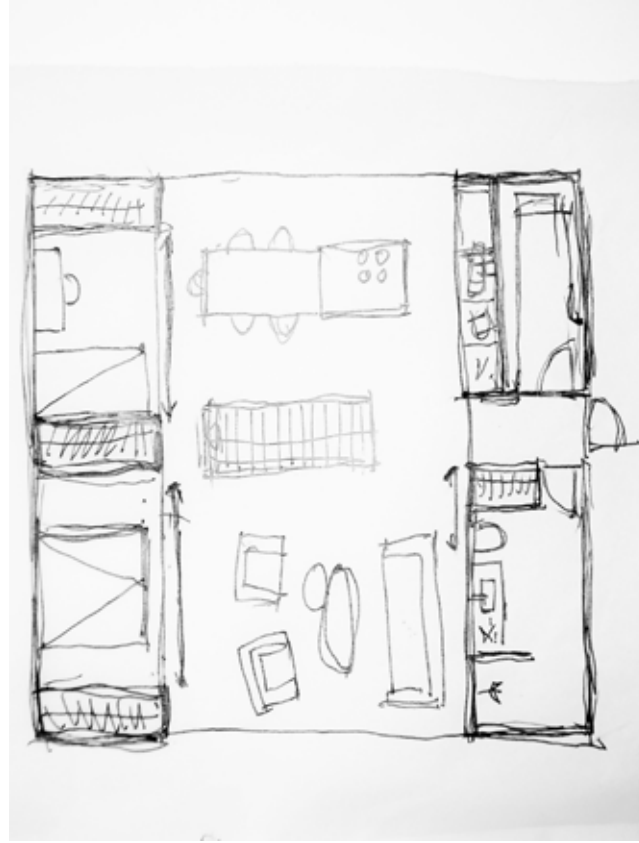

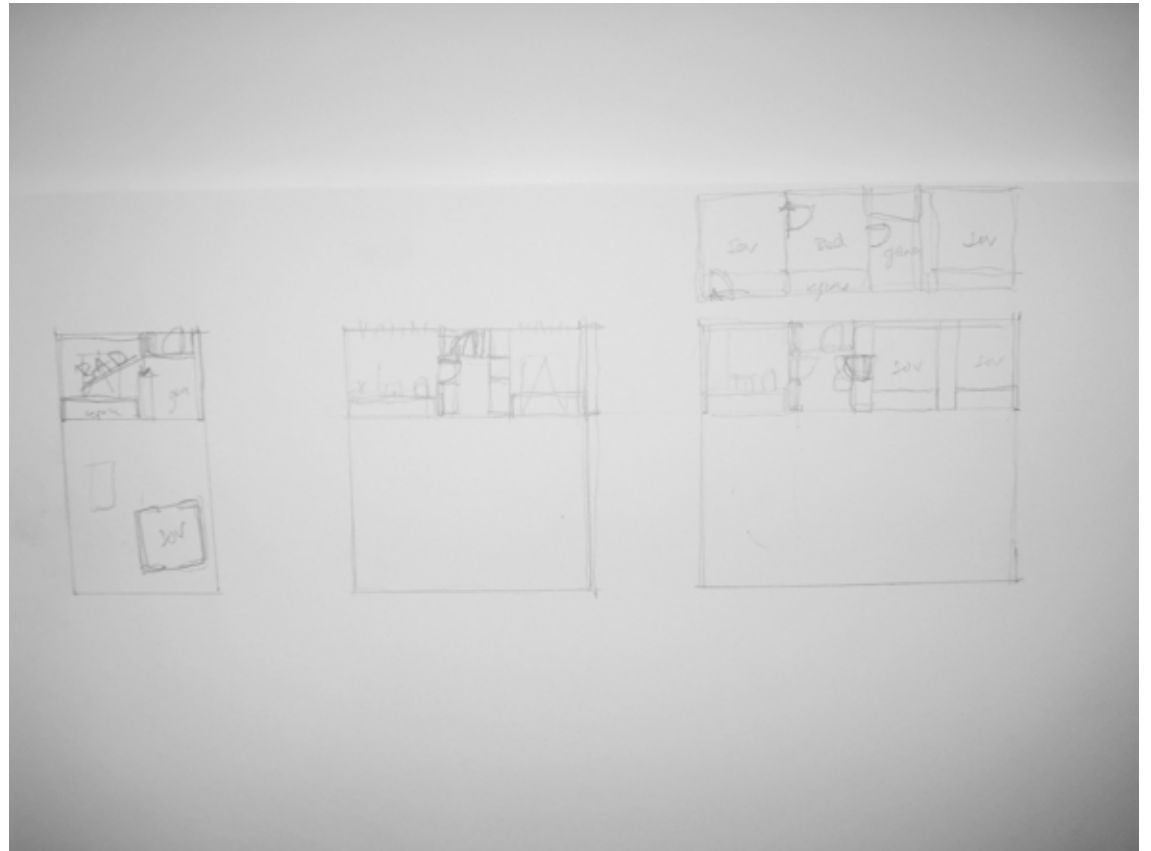
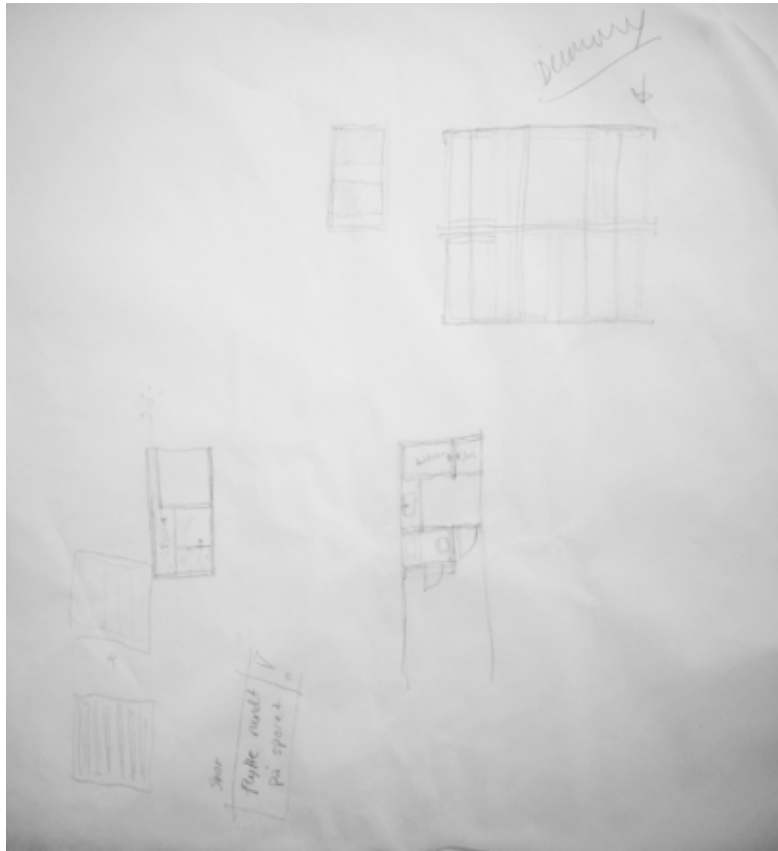

PLAN

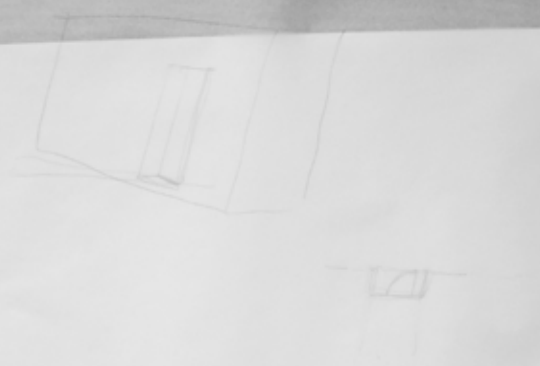

3 stunder
 gavsplate:

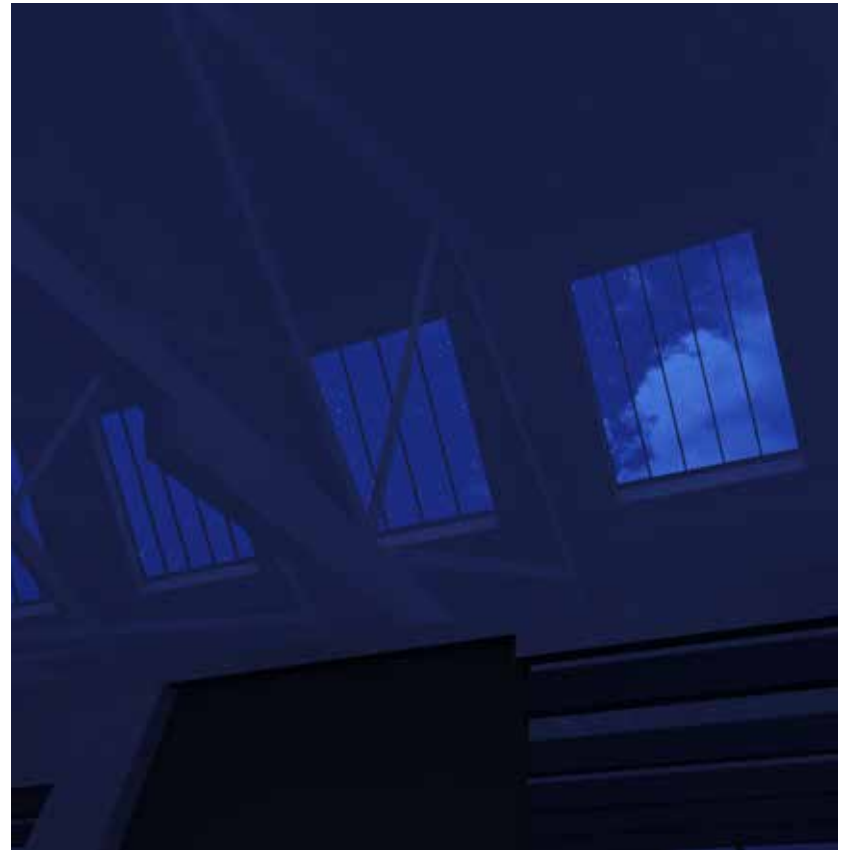
90	1	1,5 x 9 = 45	→ 1,2 personer	1,5	3	1170
216	2	2 x 8 x 9 = 72	→ 2,4 personer	3	9	- 603
397	3	3 x 11 x 9 = 99	→ 3,5 personer	4	12	: 587
603 m ²		226			24	$\frac{587}{24} = 24,5$

$33 \times 35 = 1170$
 $603 \text{ m}^2 = 25 \text{ m}^2/\text{person} \cdot 24,5 \text{ personer}$

3 stunder
 gavsplate:

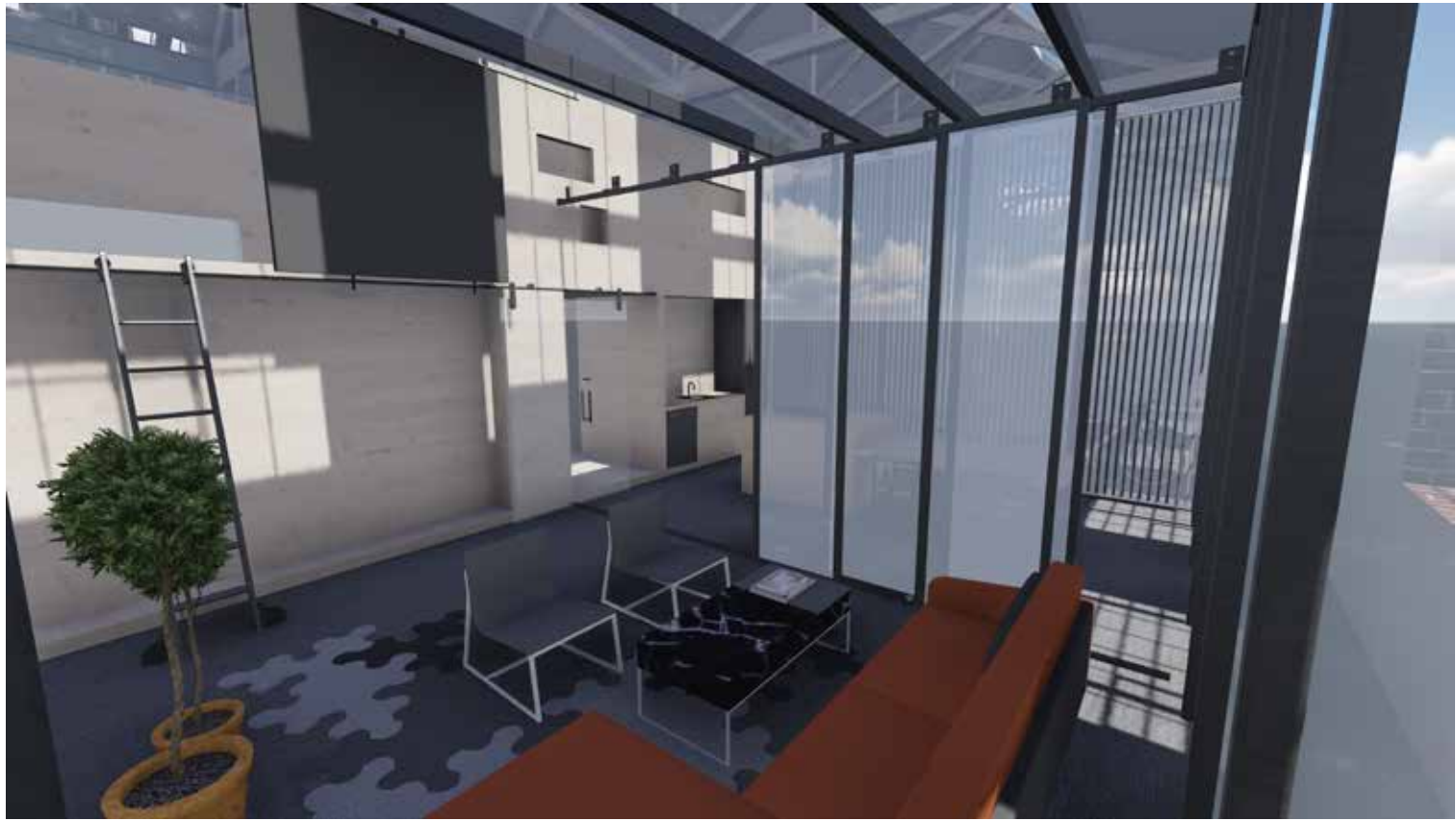
- rullstolig for
 hovedfasade / gull
 - fire porter
 - 2 med mindre doble dører

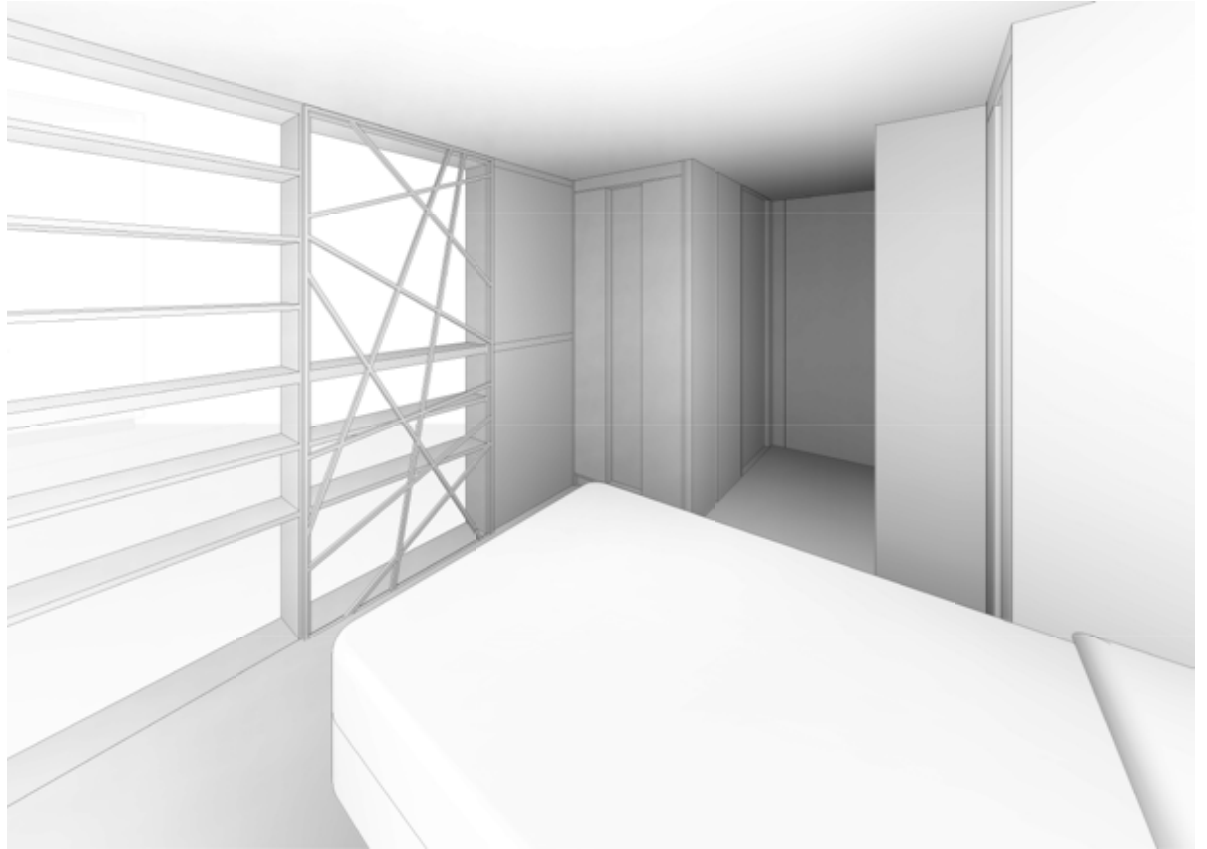
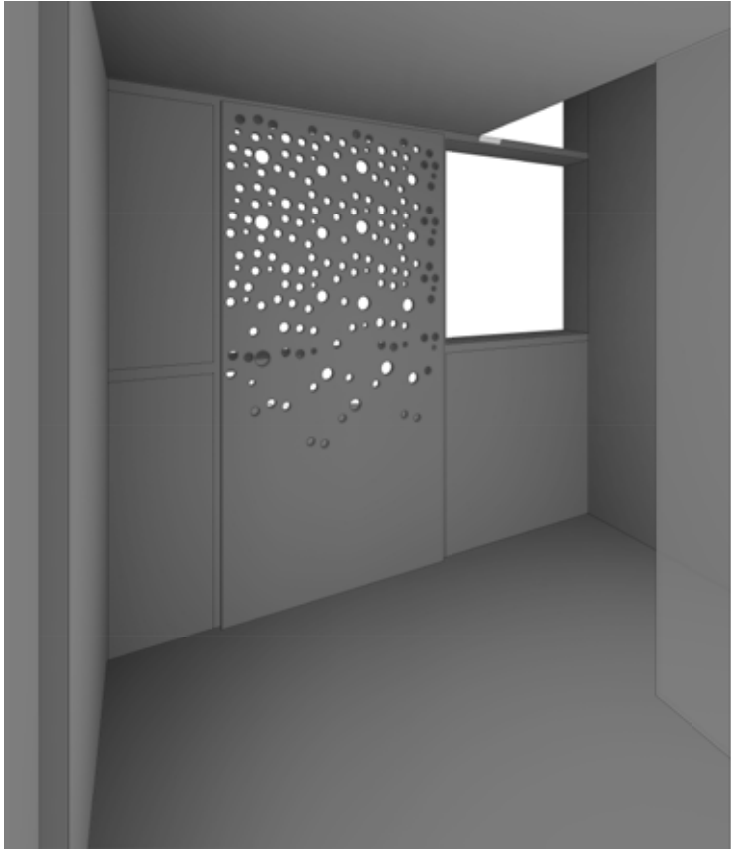

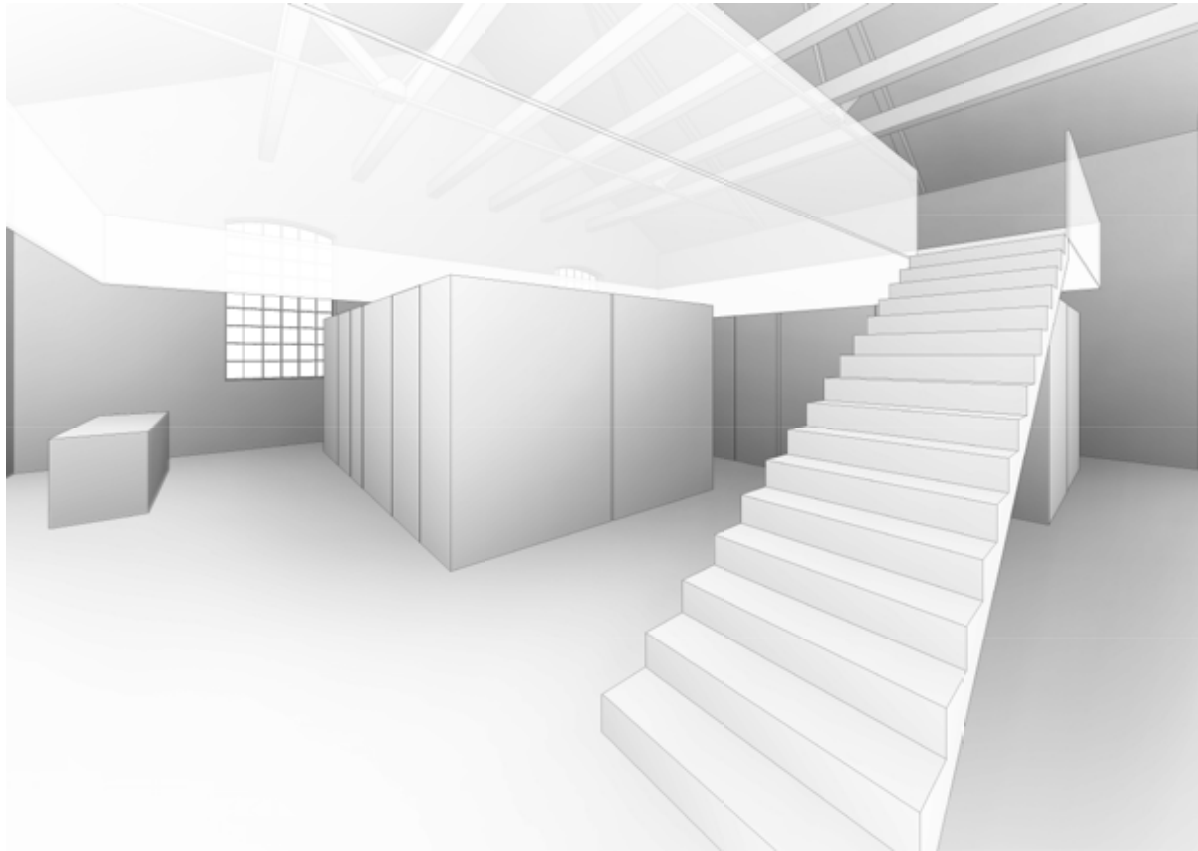

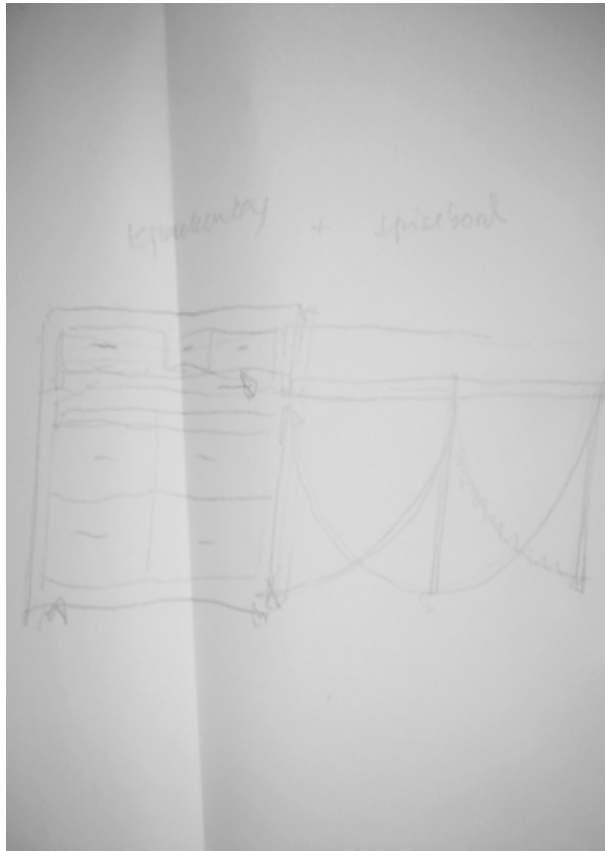

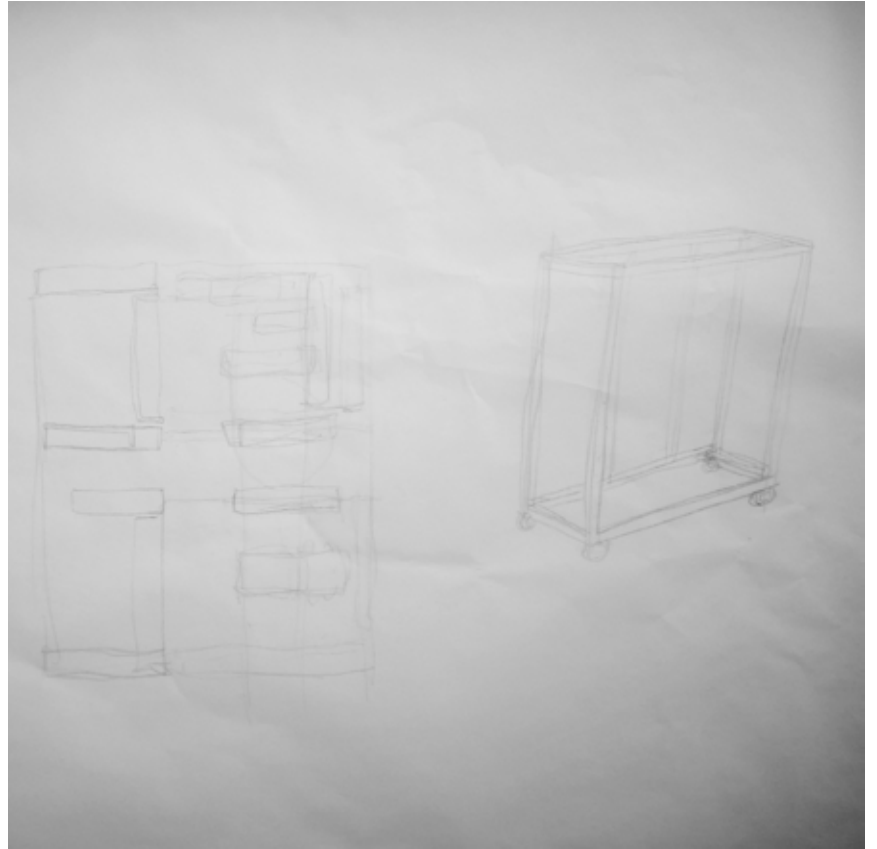
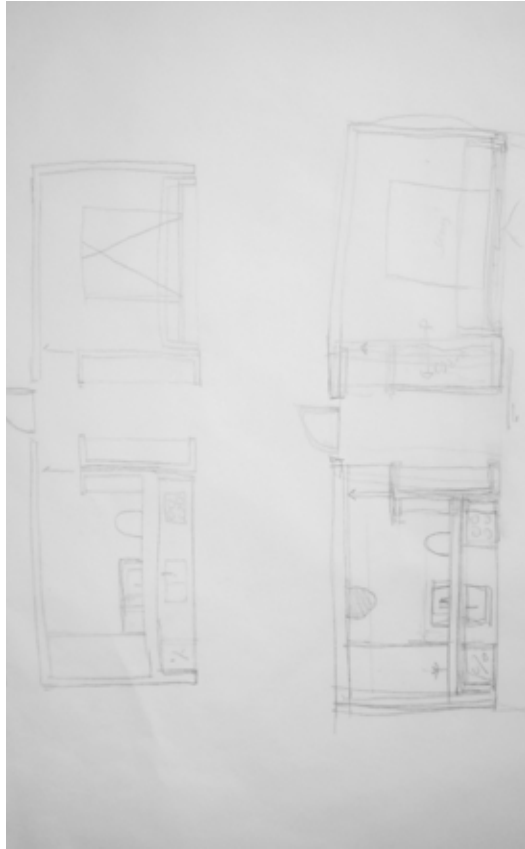

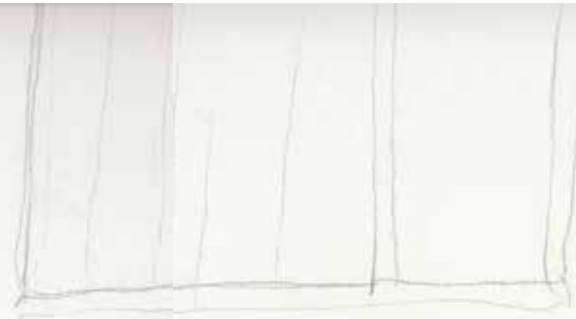
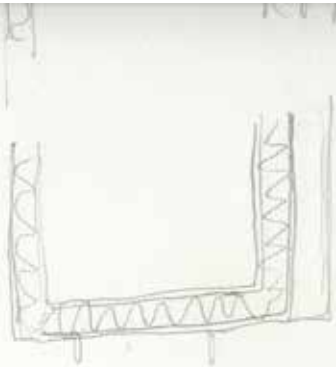

INNREDNING

How does window boxes? / examples?

Grid system - ~~stages~~ legger til

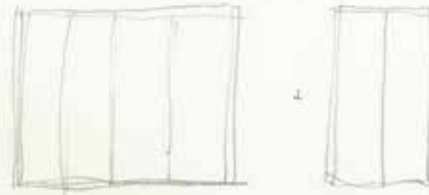
Elements between grid can
varied & byes ut ut; for personalise
performances.

ulike: tett
gjennsiktig glass
transparent glass
mesh + glass

} mulig
vindu
(kan åpnes)

+ kombinasjoner
av dette!

Førflytting av romdelings boksene:

Bewege seg på skinnesporene?

Bewege seg net pitt på hjul?

Henge fra skinner i takteet?

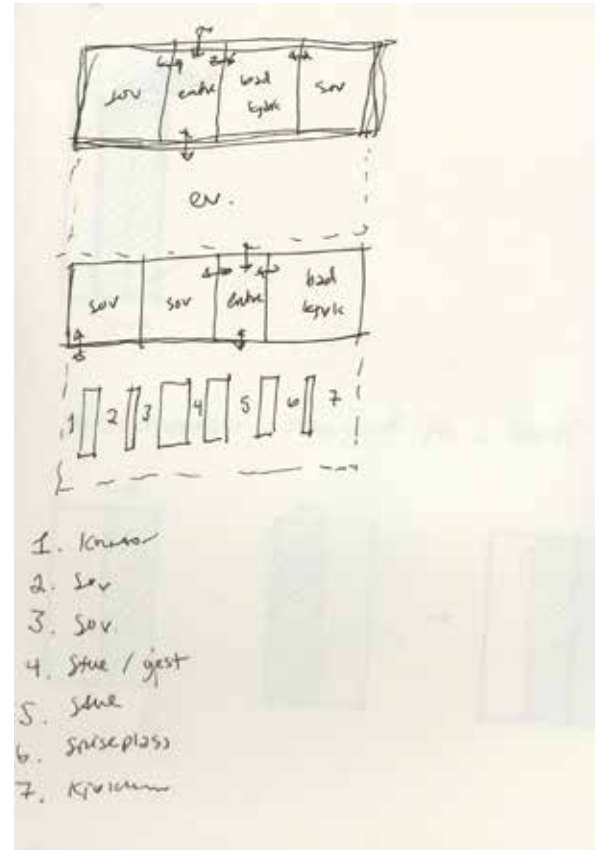
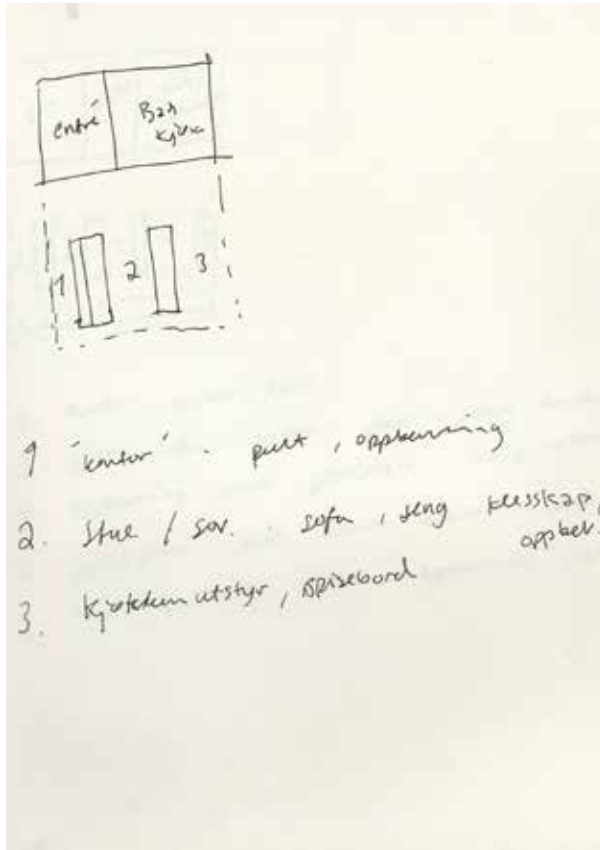
En kombinasjon av disse?

Hvordan utlekas rommene
romdelings boksene staper?

- Skyvedører
/ vegger
- Mot vevandoe + yttervegg
- kombinasjon

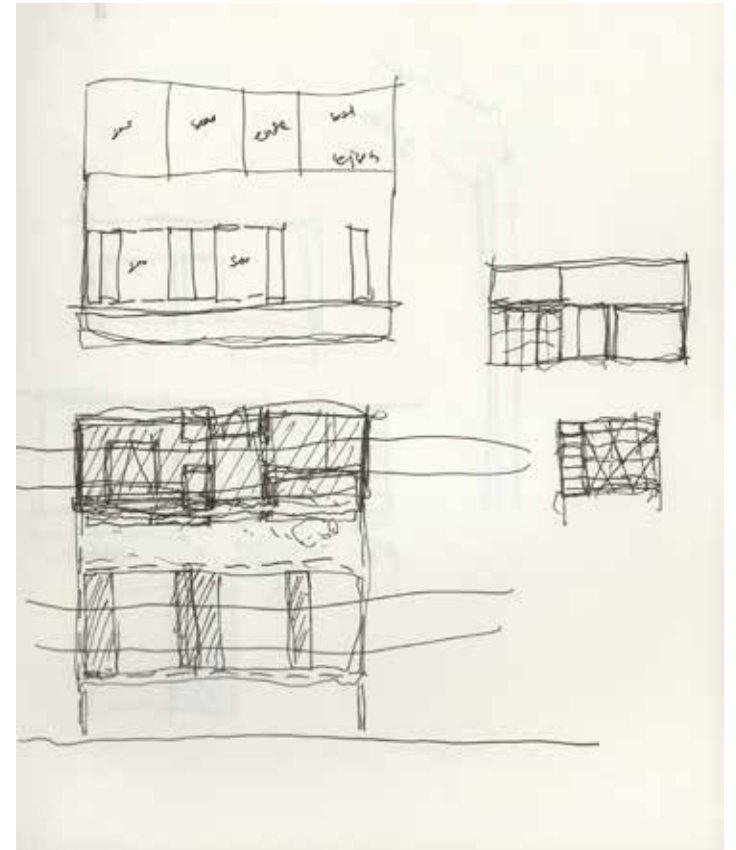
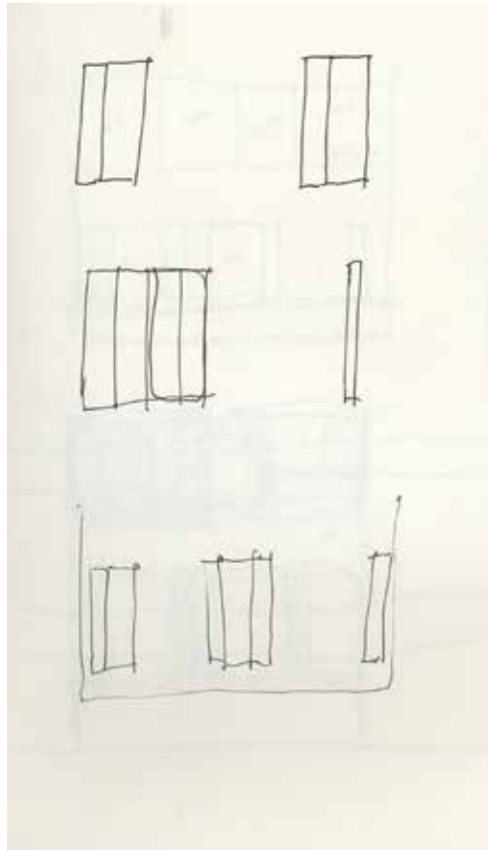
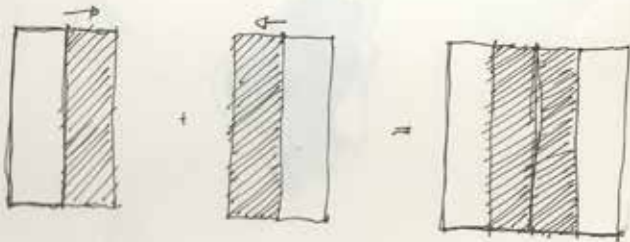
Soveplasser:

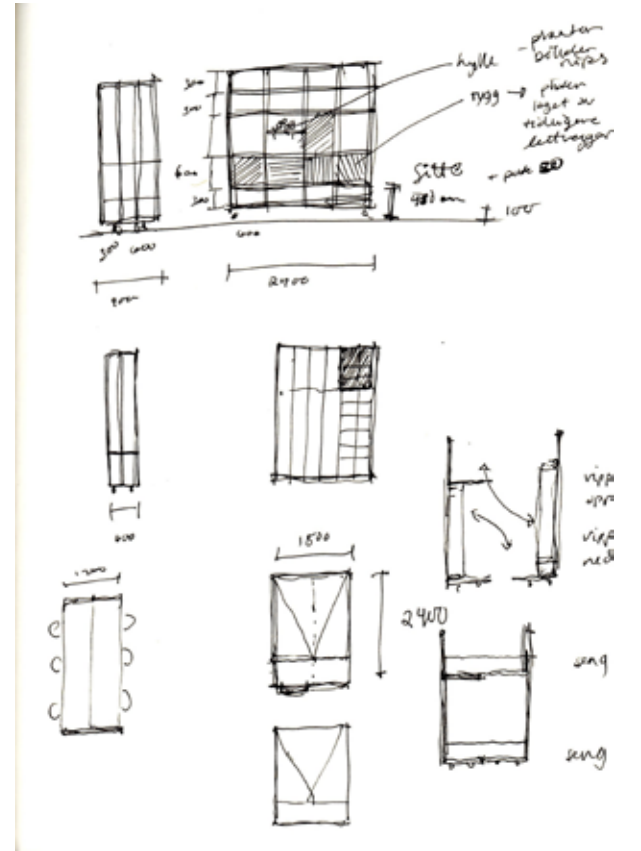
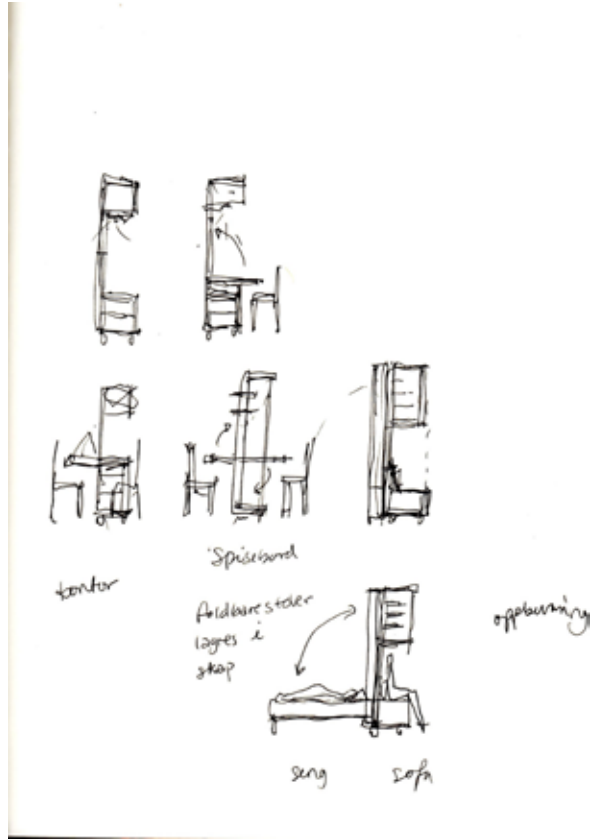
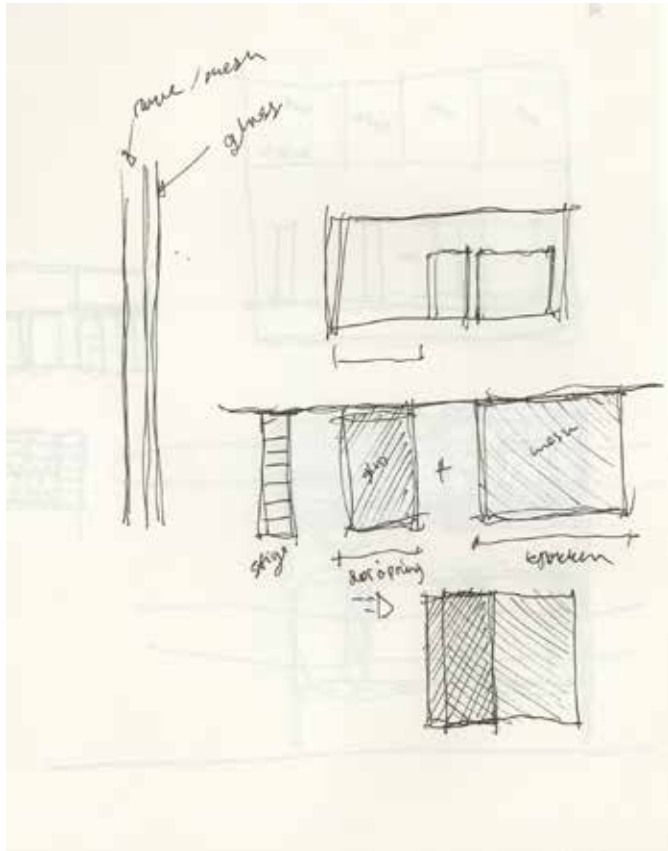
1. Minste leil : 2 (dobbeltseng) "ett sov"
2. Middels leil : 4 (dobbeltseng + 2 enkeltenger)
"3 sov"
3. Største leil : 6 (dobbeltseng x 2 + 2 enkeltenger)
"4 sov"

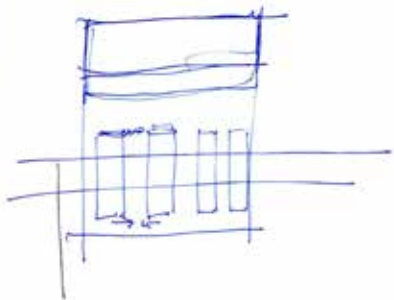

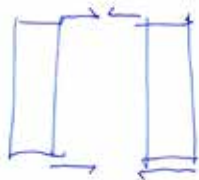
Sæteramsbokser : mulighed for is "tettes"

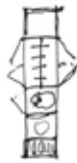

forteggene var styvederer slik at
rommet kom lukelet

PLAN

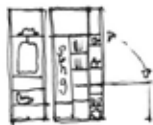

hyller lukket
slapp med dører på begge sider
hyller lukket / stuffer / slapp
hyller spant
← bokhylla (minstet hyller

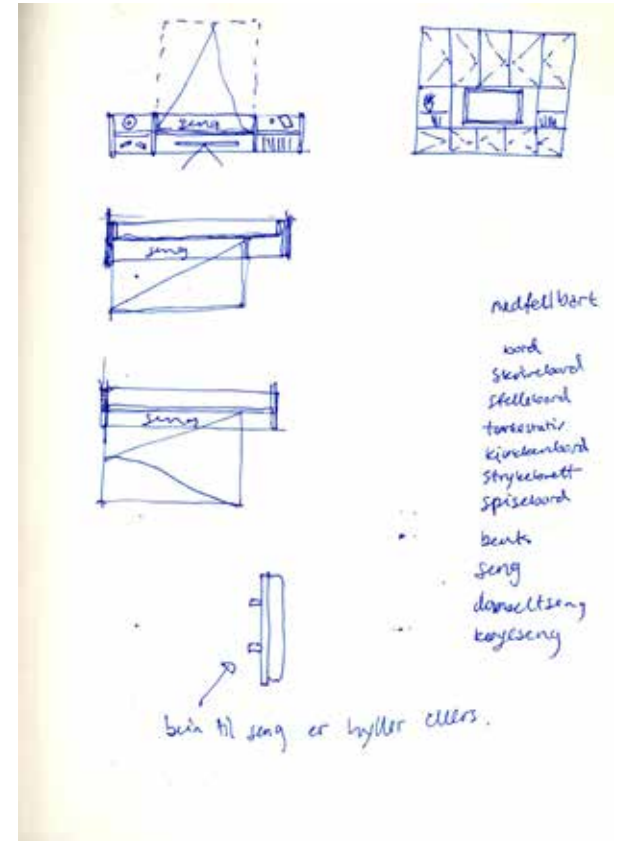

hyller - nettbord - slapp
seng - bokhylla - slapp klykkenetisop
hyller - stuffer bord som vipper a

SNITT

PLAN

nettbord

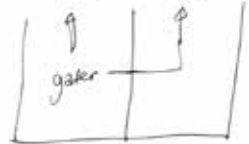
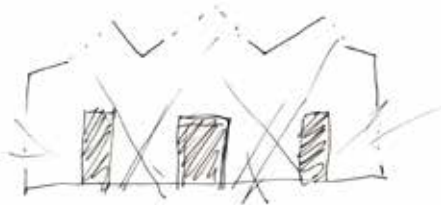
word
skrivebord
stillebord
tornesnit
kjøkkenbord
strykematt
spisebord

benk
seng
doppeltseng
koyeseng

benk til seng er hyller eller.

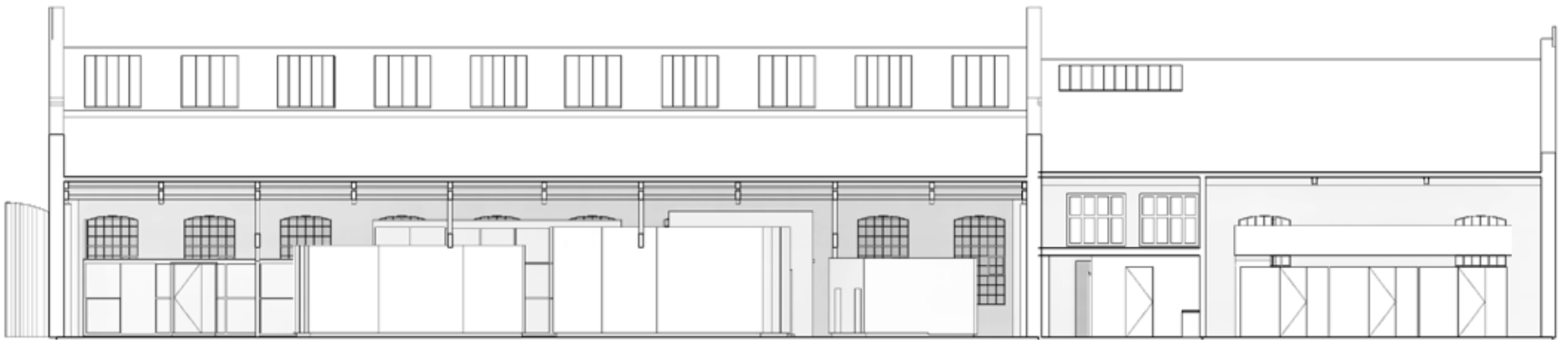
SNITT

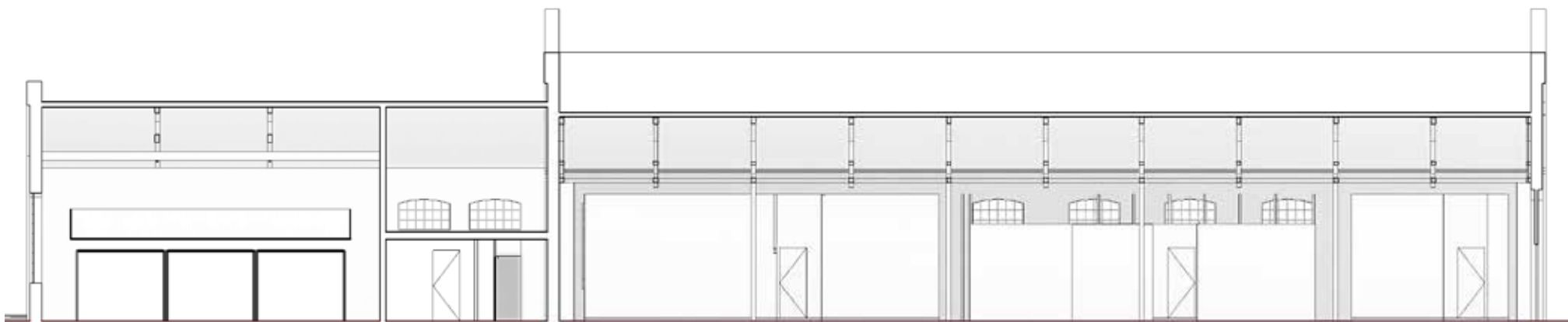
Daglys

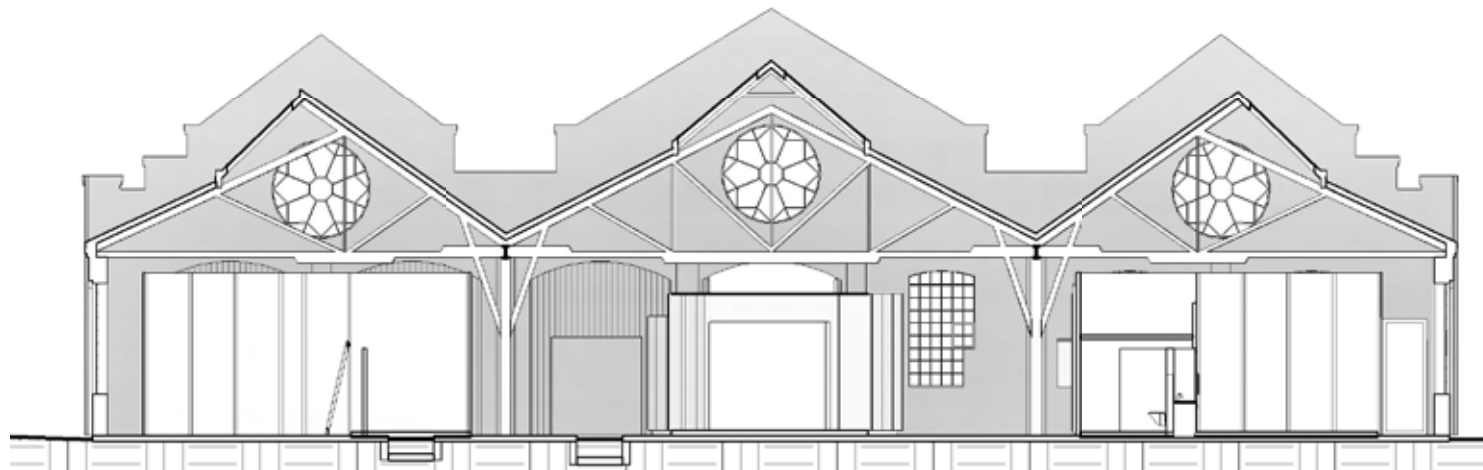
mest ideelt
med tett/lite
skiltinger

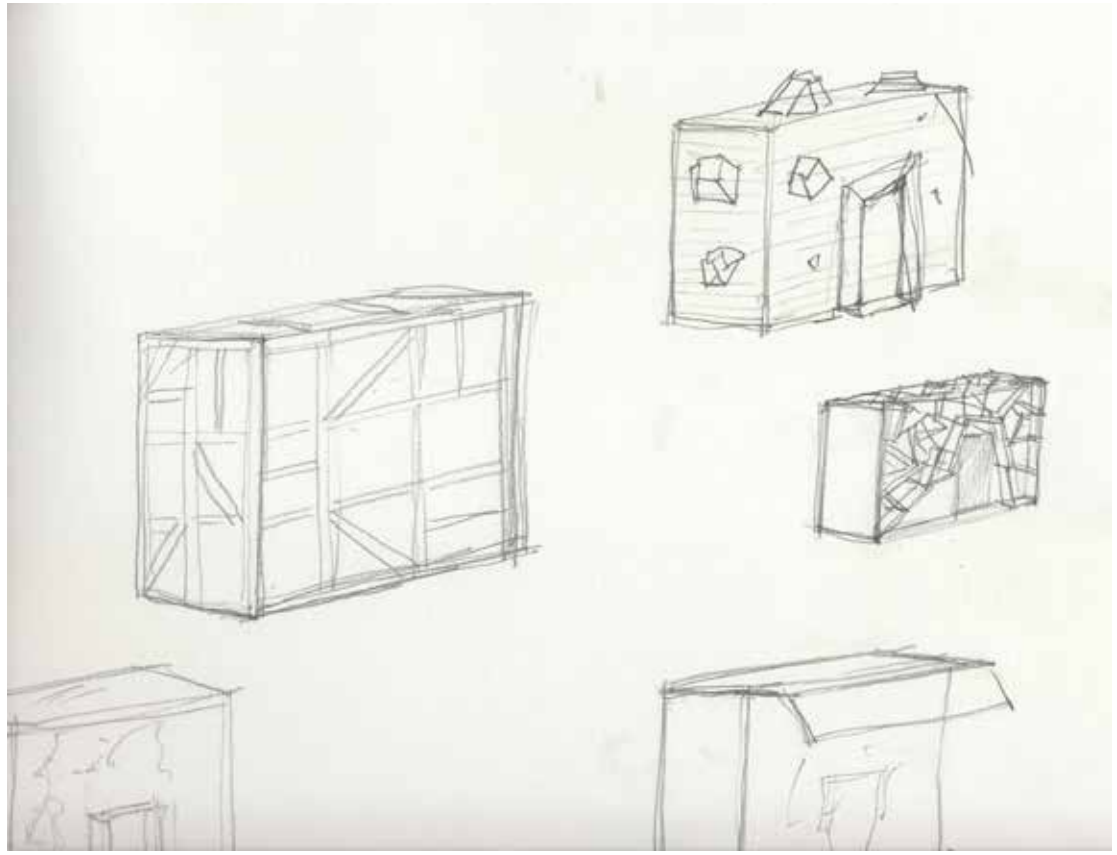
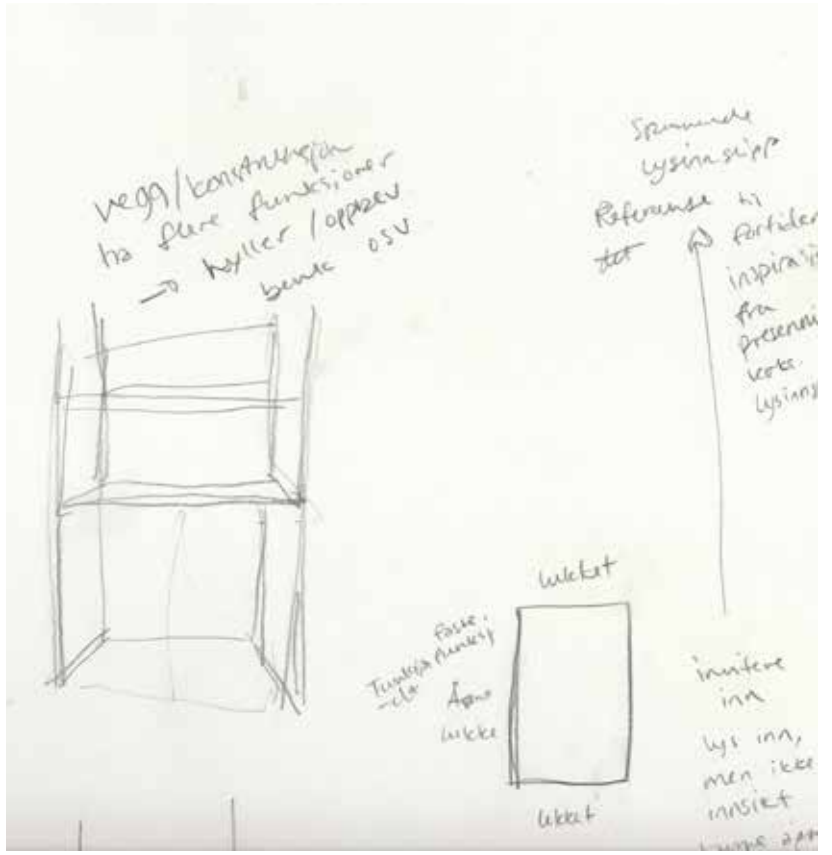

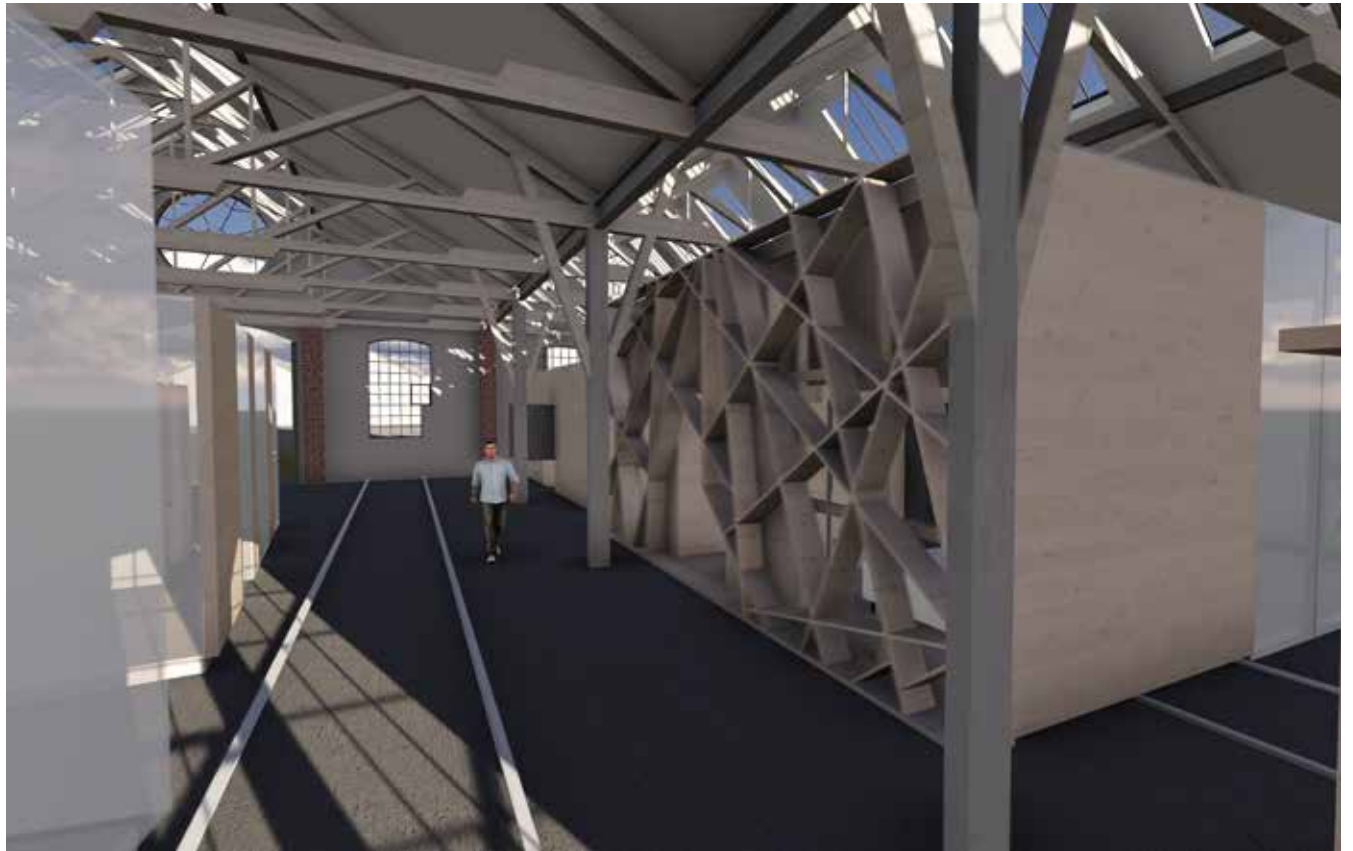
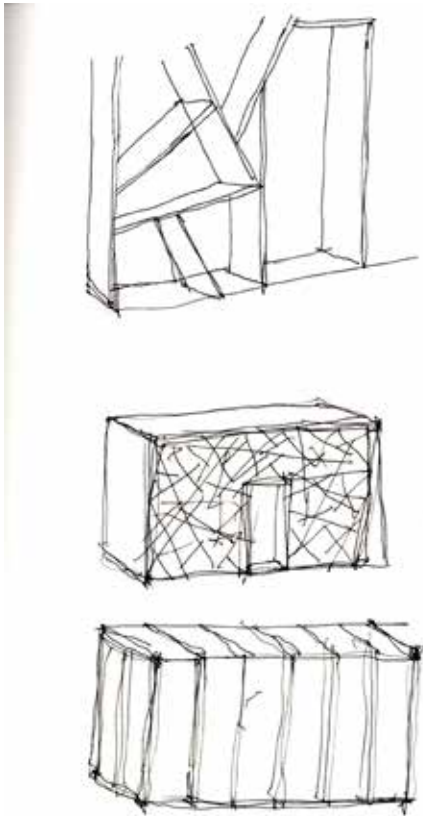

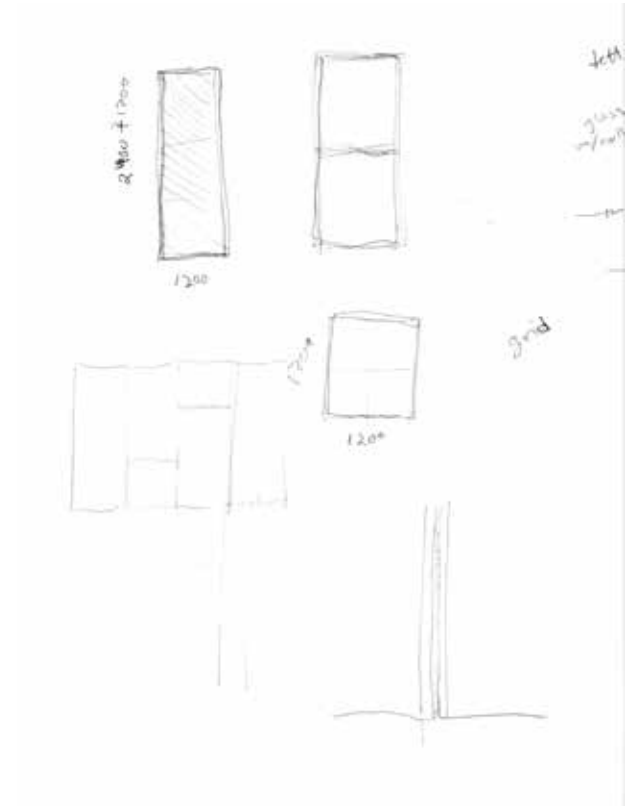
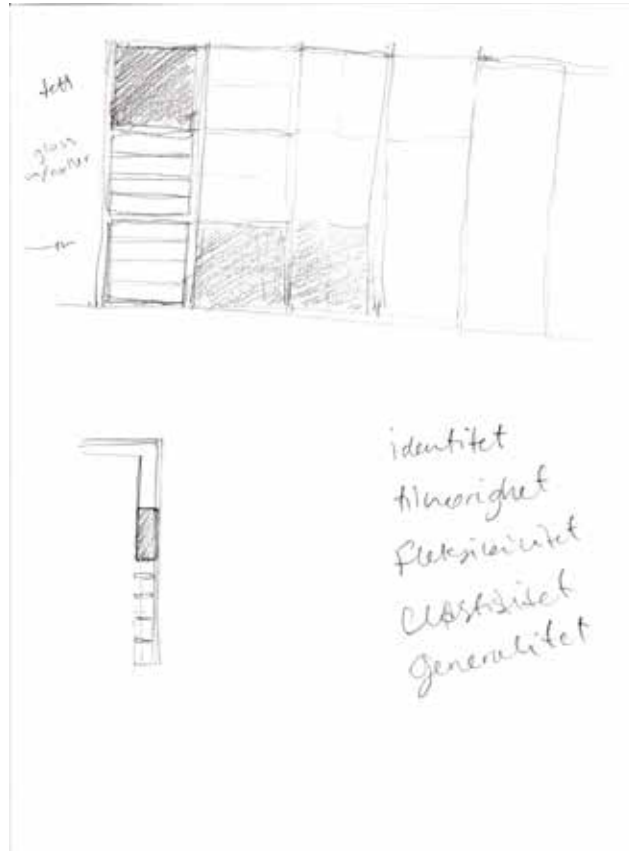
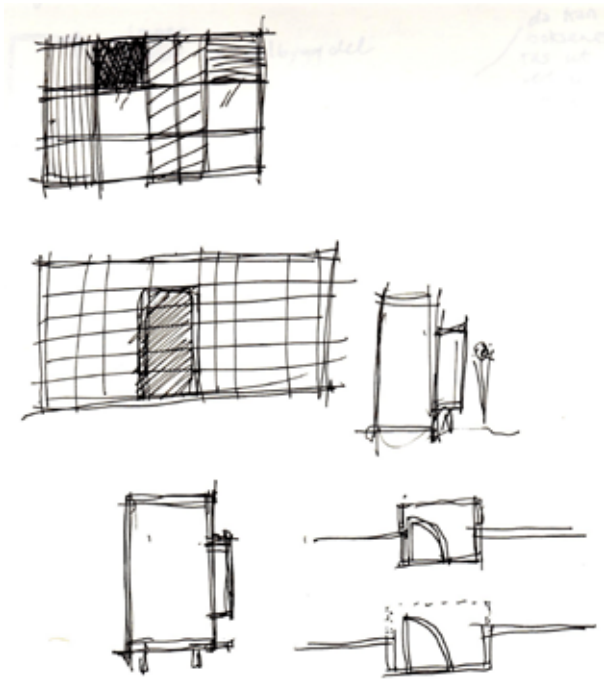

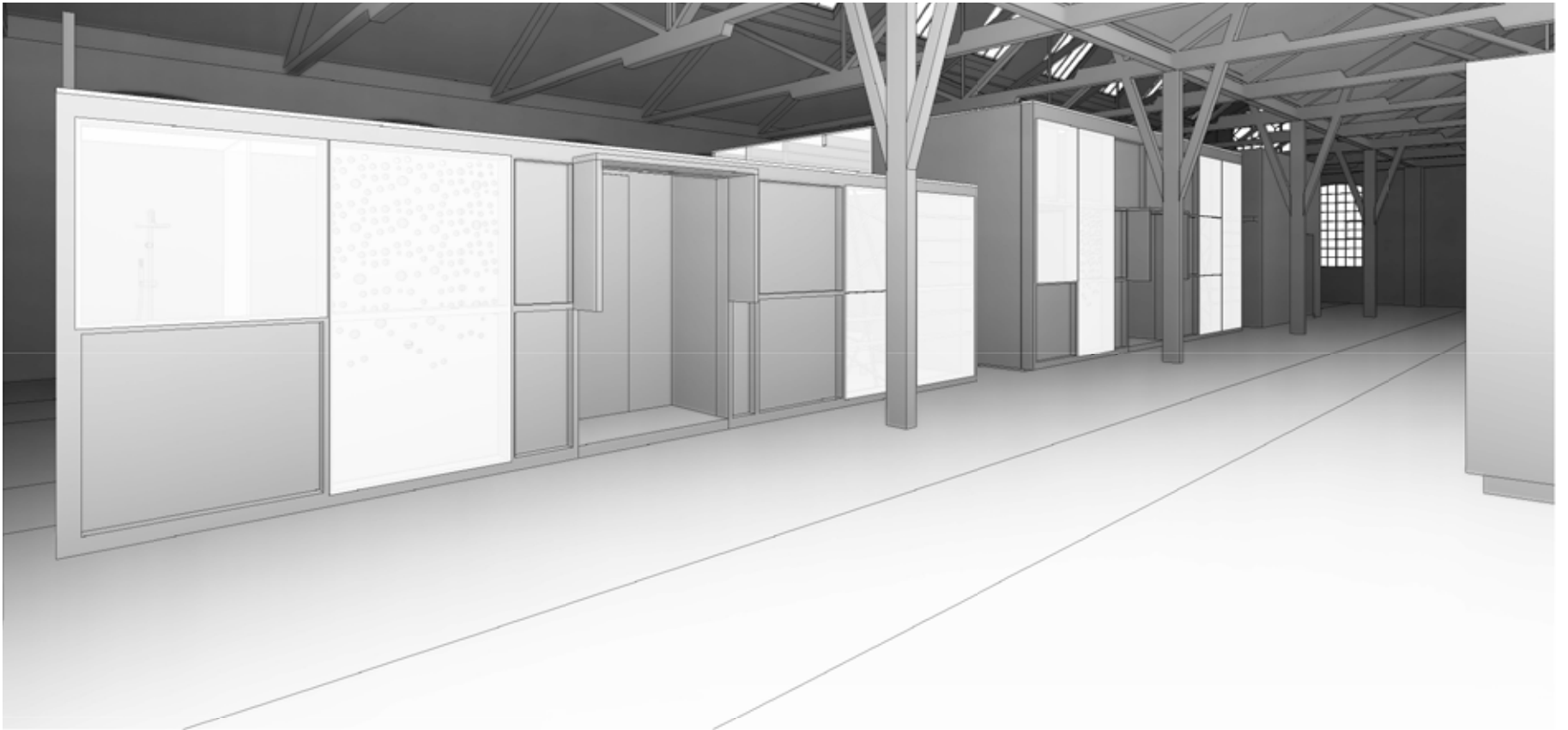

FASADE

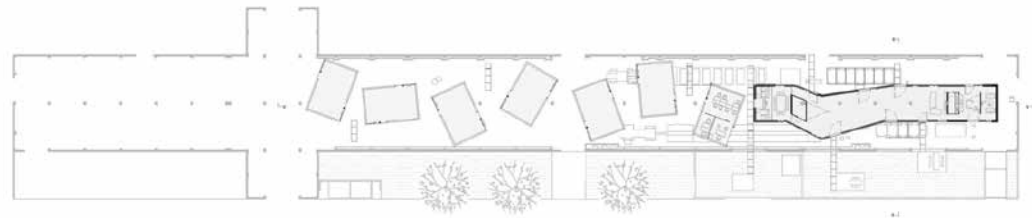

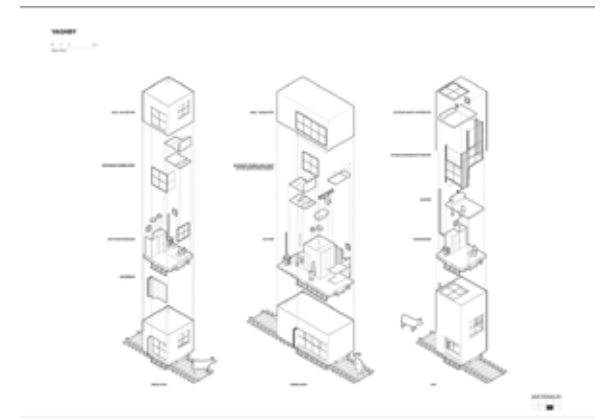
INSPIRASJON

O-OFFICE'S ID TOWN INSTALLATION

U.L.P.P.

A ROLLING MASTER PLAN - JAGNEFALT MILTON

INTERIOR FOR STUDENTS - RUETEMPLE

MJE HOUSE - PKMN

REFERANSER OG KILDER

REFERANSELITTERATUR

BØKER

Butenshøn, P. eds., 2009, "Tid i arkitektur, om å bygge i fire dimensjoner". Oslo: Akademisk Publisering.

Eriksen, T. B., 2008, "Tidens historie", Oslo: Cappelen Damm.

Krebs, J., 2007, "Design and Living", Basel: Birkhäuser Publishers.

Nordberg-Schulz, C., 1992, "Mellom himmel og jord", Oslo: Pax Forlag A/S.

Pallasmaa, J., 2012, "The eyes of the skin, architecture and the senses", UK: John Wiley & Sons Ltd.

Rasmussen, S. E., 1964, "Experiencing Architecture", USA: The Massachusetts Institute of Technology.

Zumthor, P., 2006, "Atmospheres", Basel: Birkhäuser Verlag

Zumthor, P., 1999, "Thinking Architecture", Basel: Birkhäuser Verlag

TIDSSKIFTER

Jasper van Zwol, "Time-Based Architecture and Mixed Use", i Daylight & Architecture Magazine av Velux, "Life Cycles", høsten 2011, nr. 16

KILDEHENVISNING

NETTSIDER

<http://www.archdaily.com/489436/z-gallery-o-office-architects> Lest:
05.07.16

<http://blog.kineticarchitecture.net/2011/02/jagnefaltmilton/> Lest:
26.10.16

<https://www.dezeen.com/2016/01/10/mje-house-pkmm-architectures-apartment-spain-rotating-walls/> Lest: 13.06.16

<https://www.dezeen.com/2014/09/01/interior-for-students-ruetemple-russia-mobile-furniture-giant-hammocks/> Lest:
13.06.16

Prosess
Master i arkitektur
NTNU 2016

Ingebjørg Kirkeby Kvernmoen
ikvernmoen@gmail.com
+47 994 05 947